

ความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์
โรงพยาบาลศิริราช

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

โดย

นางสาวปิยอร ดีระเต็มพงษ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการสังคมและการจัดการระบบสุขภาพ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2552
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยกรรม และศัลยกรรมออร์โธปิดิกส์
โรงพยาบาลศิริราช

โดย
นางสาวปิยอร ลีระเต็มพงษ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาวิทยาการสังคมและการจัดการระบบสุขภาพ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2552
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**WORK HAPPINESS OF NURSES IN SURGICAL NURSING DIVISION, SIRIRAJ
HOSPITAL**

By

Piyaorn Leeratermpong

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF SCIENCES

Program of Social and Health System Management

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2009

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเรื่อง “ ความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช ” เสนอโดย นางสาวปิยอร ลีระเต็มพงษ์ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการสังคมและการจัดการระบบสุขภาพ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

เกสัชกร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุรินทร์ ต ศรีวงษ์

คณะกรรมการตรวจสอบการค้นคว้าอิสระ

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

..... ประธานกรรมการ

(เกสัชกรหญิง อาจารย์ ดร.ณัฐธิญา คำผล)

...../...../.....

..... กรรมการ

(เกสัชกรหญิง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พกามาศ ไมตรีมิตร)

...../...../.....

..... กรรมการ

(เกสัชกร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุรินทร์ ต ศรีวงษ์)

...../...../.....

51358309 : สาขาวิชาวิทยาการสังคมและการจัดการระบบสุขภาพ

คำสำคัญ : ความสุขในการทำงานของพยาบาล

ปิยอร สีระเต็มพงษ์ : ความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช. อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ : ภก.พศ.ดร. บุรินทร์ ต ศรีวงษ์. 76 หน้า.

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช กลุ่มตัวอย่างคือ พยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 215 ราย โดยใช้สูตรทาร์ยามาเนในการคำนวณ สุ่มแบบสอบถามจำนวนร้อยละ 10 ของจำนวนตัวอย่าง ที่คำนวณ ได้กลุ่มตัวอย่าง 237 ราย และทำการสุ่มตัวอย่างแบบจำแนกตามหอผู้ป่วย 28 หอผู้ป่วย ตามสัดส่วนประชากรและการสุ่มแบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ความสุขในการทำงานของพยาบาล ได้พัฒนาขึ้นโดยจงจิต เลิศวิบูลย์มงคล (2546) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Cronbach' s Alpha Coefficient) โดยรวมเท่ากับ 0.90 และได้รับอนุญาตให้ใช้แบบสอบถามนี้ได้ ซึ่งแบบสอบถามความสุขในการทำงานประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้ 1. ด้านความพึงพอใจในชีวิต 2. ด้านความพึงพอใจในงาน 3. ด้านอารมณ์ทางบวก 4. ด้านอารมณ์ทางลบ สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 210 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.61 อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างคือ 33 ปี อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.29 สถานภาพ โสด (ร้อยละ 79.50) จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 87.60) มีรายได้ 15,000 - 20,000 บาท (ร้อยละ 32.85) มีรายได้เพียงพอ (ร้อยละ 64.29) และไม่ได้ทำงานพิเศษ (ร้อยละ 71.43) โดยมีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี (ร้อยละ 32.85) และพบว่าความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราชโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.50$) และพบว่า องค์ประกอบที่ 1. ด้านความพึงพอใจในชีวิต 2. ด้านความพึงพอใจในงาน 3. ด้านอารมณ์ทางบวกคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.50, 3.85, 3.96$ ตามลำดับ) ส่วนองค์ประกอบที่ 4. ด้านอารมณ์ทางลบคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.67$)

สาขาวิชาวิทยาการสังคมและการจัดการระบบสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา .....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ .....

50358309 : MAJOR : SOCIAL AND HEALTH SYSTEM MANAGEMENT

KEY WORDS : WORK HAPPINESS OF NURSE

PIYAORN LEERATERMPONG : WORK HAPPINESS OF NURSE SURGICAL NURSING DIVISION SIRIRAJ HOSPITAL. INDEPENDENT STUDY ADVISOR : ASST. PROF. BURIN T. SRIWONG, Ph.D. 76 pp.

The objective of this study was to examine the work happiness level of nurses in the surgical nursing division, Siriraj Hospital. The sample size consisted of 215 nurses who work in surgical nursing division, Siriraj Hospital by using Taro Yamane formula. An increased 10% of sample size was added which becomes 237 samples. A sample random technique was used for sample selection based upon the ratio of samples in 28 hospital wards. The research instrument used for this study was questionnaire developed by Jongjit Lertwiboonmongkol (2003), which has reliability of 0.90. The work happiness questionnaire was divided into 4 dimensions: Dimension 1: Life Satisfaction, Dimension 2: Work Satisfaction, Dimension 3: Positive Effect and Dimension 4: Negative Effect. The statistics used for analysis are percentage, mean and standard deviation calculation.

Two hundreds and ten questionnaires were returned accounted for 88.60%. Results showed that average age of the sample was 33 years old, 44.29% of the sample had the age range between 20-30 years old, 79.50% were single, 87.60% were Bachelor Degree graduated, 32.85% earned 15,000–20,000 Baht/month, 64.29% had enough income and 71.43% did not have extra job. 32.85% had 1–5 years in job experiences.

For total work happiness was rated at high level ($\bar{x} = 3.50$). Dimension 1. Life Satisfaction, Dimension 2. Work Satisfaction, and Dimension 3. Positive Effect were rated at high levels ($\bar{x} = 3.50, 3.85, 3.96$ respectively), while Dimension 4. Negative Effect was rated at medium level ($\bar{x} = 2.67$).

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

Program of Social and Health System Management Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2009

Student's signature .....

Independent Study Advisor's signature .....

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากเกสัชกร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร.บูรินทร์ ค ศรีวงษ์ ผู้ควบคุมงานวิจัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำสั่งสอนที่เป็นประโยชน์ ช่วยตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยตลอดมา ขอขอบพระคุณเกสัชกรหญิง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศกามาศ ไมตรีมิตร และเกสัชกรหญิง อาจารย์ ดร.ณัฐฐิญา คำผล คณะกรรมการควบคุมการสอบ ที่กรุณาให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะทำให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณโรงพยาบาลศิริราชที่ให้ทุนสนับสนุนในการศึกษา ขอขอบพระคุณหัวหน้างานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ ผู้ตรวจการ หัวหน้าหอผู้ป่วยที่ให้ ความอนุเคราะห์และให้การสนับสนุนการศึกษา ขอขอบคุณ พี่ๆ น้องๆ พยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์ฯ ขอขอบคุณพี่ๆ น้องๆ หอผู้ป่วย72/7 ชายใต้ ผู้ที่ให้กำลังใจและให้การสนับสนุนในการศึกษา

สุดท้ายนี้ขอรำลึกถึงพระคุณบิดามารดา คณาจารย์ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา เครือญาติ และผู้มีอุปการคุณที่ทำให้ผู้วิจัยเติบโตจนมีวันนี้ ขอขอบพระคุณพี่น้องและกัลยาณมิตรที่ให้กำลังใจให้ความช่วยเหลือด้วยดีเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
ขอบเขตของการศึกษา.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
กรอบแนวคิดในการศึกษา.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
บทบาทหน้าที่ของพยาบาล	6
ความสุขในการทำงาน.....	10
แนวคิดความสุขในการทำงานของพยาบาล	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	24
ประชากร.....	24
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	27
การเก็บข้อมูล	28
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	30
ข้อมูลทั่วไปของประชากรพยาบาล	31
ภาพรวมระดับความสุขในการทำงานของพยาบาลงานการพยาบาลศาสตร์ และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	33
ข้อมูลระดับความสุขในการทำงานของพยาบาลงานการพยาบาลศาสตร์ และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ จำแนกตามรายด้าน	34
ข้อมูลระดับความสุขในการทำงานด้านความพึงพอใจในชีวิตของพยาบาล งานการพยาบาลศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	35
ข้อมูลระดับความสุขในการทำงานด้านความพึงพอใจในงานของพยาบาล งานการพยาบาลศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	36
ข้อมูลระดับความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางบวกของพยาบาล งานการพยาบาลศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	37
ข้อมูลระดับความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางลบของพยาบาล งานการพยาบาลศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	38
ข้อมูลระดับความสุขในการทำงานจำแนกตามอายุของพยาบาล งานการพยาบาลศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	39
ข้อมูลระดับความสุขในการทำงานจำแนกตามสถานภาพสมรสของพยาบาล งานการพยาบาลศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	40
ข้อมูลระดับความสุขในการทำงานจำแนกตามการศึกษาของพยาบาล งานการพยาบาลศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	41
ข้อมูลระดับความสุขในการทำงานจำแนกตามรายได้ของพยาบาล งานการพยาบาลศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	42
ข้อมูลระดับความสุขในการทำงานจำแนกตามประสบการณ์ของพยาบาล งานการพยาบาลศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	43
ข้อมูลระดับความสุขในการทำงานจำแนกตามการทำงานพิเศษของพยาบาล งานการพยาบาลศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	44

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	25
2	ข้อมูลทั่วไปด้านประชากรของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช	31
3	คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาพรวมระดับความสุข ในการทำงาน	33
4	คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสุขในการทำงาน ของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์จำแนกตาม รายด้าน	34
5	คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสุขในการทำงาน ด้านความพึงพอใจในชีวิตจำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม.....	35
6	คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสุขในการทำงาน ด้านความพึงพอใจในงานจำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม	36
7	คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความสุขในงานการทำงาน ด้านอารมณ์ทางบวกจำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม	37
8	คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับความสุขในการทำงาน ด้านอารมณ์ทางลบจำแนกเป็นรายข้อและโดยรวม.....	38
9	คะแนนเฉลี่ย และระดับความสุขในการทำงานจำแนกตามอายุของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์.....	39
10	คะแนนเฉลี่ย และระดับความสุขในการทำงานจำแนกตามสถานภาพสมรส ของพยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์	40
11	คะแนนเฉลี่ย และระดับความสุขในการทำงานจำแนกตามการศึกษาของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์.....	41
12	คะแนนเฉลี่ย และระดับความสุขในการทำงานจำแนกตามรายได้ของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์.....	42
13	คะแนนเฉลี่ย และระดับความสุขในการทำงานจำแนกตามประสบการณ์ของ พยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์.....	43

ตารางที่		หน้า
14	คะแนนเฉลี่ย และระดับความสุขในการทำงานจำแนกตามการทำงานพิเศษ ของพยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์....	44

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความสุขเป็นการตอบสนองของความต้องการของบุคคลตามแรงปรารถนา ในสิ่งนั้นๆ มีความพึงพอใจในภารกิจหลักซึ่งคืองานที่กระทำ ส่งผลต่อความพึงพอใจในชีวิตให้ความรู้สึกของอารมณ์ด้านบวกสูง และความรู้สึกของอารมณ์ด้านลบในระดับต่ำ (Diener 2003) หากผู้ปฏิบัติงานเกิดความสุขจะช่วยเสริมสร้างความสามารถด้านสติปัญญา ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ การเผชิญปัญหา และส่งผลให้ทำงานได้มีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังส่งผลลัพธ์ที่ดีหลายประการ เช่น สุขภาพดี มีความอ่อนเยาว์ มีอารมณ์ดี-เกิดการตัดสินใจที่ดี และสังคมเข้มแข็ง (Lyubomirsky 2001) รวมถึงการยึดมั่นผูกพันต่อองค์กร เกิดอัตราการคงอยู่สูงขึ้น (Manion 2003)

จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วทั้งภายในและนอกประเทศ ทุกวิชาชีพปฏิเสธผลกระทบจากสังคมและสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นไม่ได้ ซึ่งก็รวมทั้งวิชาชีพพยาบาล พยาบาลในฐานะเป็นผู้ให้บริการสุขภาพที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการให้บริการสุขภาพแก่ประชาชนทั้งในครอบครัว ชุมชนและสถานบริการ ที่ครอบคลุมการส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลและการฟื้นฟูสุขภาพ พยาบาลเป็นบุคลากรทางสาธารณสุขที่มีจำนวนมากที่สุด และมีบทบาทในการเป็นผู้นำทางสุขภาพ เพราะพยาบาลเป็นผู้ที่มีโอกาสติดต่อกับประชาชนผู้รับบริการอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องมากกว่าบุคลากรสุขภาพกลุ่มอื่นๆ โรงพยาบาลศิริราชเป็นโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐที่มีขนาดใหญ่ มีบุคลากรจำนวนมาก การบริหารจัดการมีความซับซ้อน การติดต่อสื่อสาร การได้รับข้อมูลหรืออำนาจในการจัดการอาจไม่ทั่วถึง สภาพแวดล้อมในการทำงาน อาจไม่เอื้ออำนวยความสะดวกเท่าที่ควร อาจส่งผลกระทบต่อความสุขในการทำงานของพยาบาลได้ (ทัศนยา บุญทอง 2542) จากการศึกษาเรื่องราวของการเรียนการสอนรายวิชา การบริหารการพยาบาลร่วมสมัยของนิสิตหลักสูตรพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2545 ได้สัมภาษณ์พยาบาลที่ทำงานในโรงพยาบาลของ

รัฐ พบปัญหาและอุปสรรคในการทำงานที่ทำให้ความสุขในการทำงานของพยาบาลลดลง ได้แก่ สภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงาน อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ไม่เพียงพอ ขาดอำนาจในการบริหารจัดการ ขาดอิสระในการทำงาน ขาดแรงจูงใจในการทำงาน ผู้บริหารไม่ให้การสนับสนุน ส่งเสริมเพื่อความก้าวหน้าในงาน ภาระงานมากเกินไปจากการที่บุคลากรลาออก อีกทั้งระบบงานที่เปลี่ยนแปลงไปจากการปฏิรูประบบสุขภาพ ระบบการพัฒนาและรับรองคุณภาพของโรงพยาบาล จากการแข่งขันสูงขึ้นทั้งภาครัฐและเอกชน การออกนอกระบบของโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ และมีการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด (Early Retirement)

จากทฤษฎีความสุข (Happiness Theory) ของ Diener 2003 อธิบายถึงองค์ประกอบของความสุข ว่าเป็น ความพึงพอใจในชีวิต ความพึงพอใจในเป้าหมายหลักของชีวิต เช่นความพึงพอใจในงาน ตลอดจนจนประสบการณ์ในชีวิต หรือการกระทำเหล่านั้นเป็นอารมณ์ความรู้สึกด้านบวกสูง และอารมณ์ความรู้สึกด้านลบต่ำ คนที่มีความสุขเกิดขึ้นได้จากหลายปัจจัยที่แตกต่างกัน เช่น อายุ การศึกษา สถานภาพสมรส รายได้ และสภาพแวดล้อม ส่งผลต่อความต้องการของบุคคลเกิดความพึงพอใจในชีวิต (Life Satisfaction) และมีอิทธิพลต่อความสุข และจากการศึกษาของ ประภัสสร ฉันทศรัทธาการ และยุพิน อังสุโรจน์ (2546) ได้รายงานว่าคุณลักษณะของงานพยาบาลเป็นตัวประกอบหนึ่งของคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลประจำการ และพยาบาลส่วนใหญ่คำนึงถึงคุณค่าของงานพยาบาล ซึ่งเป็นเรื่องของคุณค่าทางด้านจิตใจ ทำให้มีความสุข มีความภาคภูมิใจ อีกทั้งเป็นงานที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี บุคคลทั่วไปและสังคมให้การยอมรับว่าเป็นวิชาชีพที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญ ทำให้เห็นคุณค่าในวิชาชีพ ช่วยให้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต ได้แก่ งานที่น่าพึงพอใจ งานที่ทำทนายความสามารถ งานที่ทำให้เกิดความภาคภูมิใจ งานที่ทำมีคุณค่า มีโอกาสก้าวหน้าในงาน มีผลตอบแทนคุ้มค่า มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน มีสัมพันธภาพที่ดี มีคุณภาพชีวิตที่ดี

งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ เป็น 1 ใน 10 งานการพยาบาลของโรงพยาบาลศิริราช สามารถรองรับผู้ป่วยศัลยกรรมทุกระบบ ครอบคลุมถึงผู้ป่วยเปลี่ยนถ่ายอวัยวะ และผู้ป่วยที่ถูกไฟลวก มีจำนวน 509 เตียง จากจำนวนเตียงทั้งหมด 2,500 เตียง มีพยาบาลประจำการทั้งหมด 465 คน เนื่องจาก ศิริราชเป็นโรงพยาบาลในระดับตติยภูมิ ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะเป็นผู้ป่วยที่มีความซับซ้อนของโรค การดำเนินของโรคมีความรุนแรงมากขึ้น ผู้ป่วยส่วนใหญ่ที่มารับการดูแลรักษาทางศัลยกรรม จะมีโรคประจำตัวทางอายุรกรรมร่วมด้วยเสมอ ทำให้การดูแลรักษา มีความยากและซับซ้อนมากกว่าผู้ป่วยที่มารับบริการในโรงพยาบาลระดับปฐมภูมิและทุติยภูมิ

ประกอบกับความต้องการในการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยมีเกินกว่าจำนวนเตียงที่จะสามารถรับได้ จึงทำให้มีอัตราการครองเตียงสูง และพยาบาลยังต้องเผชิญกับสภาวะอารมณ์ที่ไม่คงที่ของทั้งผู้ป่วย และญาติ ทำให้ภาระงานของพยาบาลค่อนข้างหนัก บุคลากรที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ ต้องขึ้นปฏิบัติงานล่วงเวลาบ่อยครั้ง อีกทั้งตารางการขึ้นปฏิบัติงานของพยาบาล มีทั้งเวรเช้า เวรบ่าย และเวรดึก ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียน สลับกันไป เพื่อให้การดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง บางครั้งอาจรบกวนตารางเวลาของร่างกาย เช่น การรับประทานอาหาร การขับถ่าย การพักผ่อน นอนหลับ ที่ไม่เป็นเวลาแน่นอน เป็นต้น ตลอดจนภาระรับผิดชอบภายในครอบครัวและงานบ้าน จึงอาจส่งผลกระทบต่อแบบแผนการดำเนินชีวิต และก่อให้เกิดความเครียดได้ง่าย รวมทั้งอาจ ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพตามมา

ดังนั้น การที่จะทำให้พยาบาลทำงานในวิชาชีพพยาบาลได้อย่างมีความสุข มีความ กระตือรือร้นที่จะพัฒนางานในวิชาชีพและเพิ่มผลผลิต หรือคุณภาพในการบริการพยาบาล จำเป็นที่ ผู้นำขององค์การพยาบาล จะต้องตระหนักถึงความสำคัญและให้การสนับสนุนปัจจัยที่จำเป็นต่อการ ดำเนินชีวิตในการทำงานของพยาบาล เพื่อตอบสนองความต้องการพื้นฐานส่วนบุคคลทั้งด้าน ร่างกาย จิตใจและสังคม ผู้วิจัยต้องการศึกษาระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาความสุขในการทำงานของพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช อันจะทำให้พยาบาลทำงานอย่างมีความสุขซึ่งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจาก การทำวิจัยครั้งนี้คือ นำผลการวิจัยที่ได้เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนหรือดำเนิน โครงการเพื่อ ส่งเสริมให้บุคลากรพยาบาลทำงานได้อย่างมีความสุข และนำข้อมูลไปใช้เพื่อจัดกิจกรรม หรือ โครงการส่งเสริมความสุขในการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร งานการ พยาบาลศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศาสตร์และ ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาล ศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช ได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย จำแนกดังนี้

1. ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ศึกษาในการวิจัยครั้งนี้เป็นพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และ ศัลยศาสตร์ออร์โทปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 464 คน

2. ขอบเขตของตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์ในการทำงาน

2.2 ความสุขในการทำงาน 4 ด้าน ประกอบด้วย

2.2.1 ด้านความพึงพอใจในชีวิต

2.2.2 ด้านความพึงพอใจในงาน

2.2.3 ด้านอารมณ์ทางบวก

2.2.4 ด้านอารมณ์ทางลบ

3. ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ศึกษา

ขอบเขตระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา โดยมีระยะเวลาในการวิจัยระหว่างวันที่ 1 กันยายน

2552 - 15 เมษายน 2553

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

นิยามศัพท์เฉพาะของการวิจัย

ความสุขในการทำงาน หมายถึง การรับรู้ของพยาบาลถึงอารมณ์ความรู้สึกกับภารกิจหลัก อันเป็นผลมาจากการทำงาน สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน ซึ่งเป็นการตอบสนองความต้องการของตนเอง ให้ชีวิตมีคุณค่า ได้ทำงานที่เกิดประโยชน์ เกิดความสมหวังในประสบการณ์ที่ได้รับ ประกอบด้วย ความพึงพอใจในชีวิต ความพึงพอใจในงาน อารมณ์ทางด้านบวก และอารมณ์ทางด้านลบตามแนวคิดของ (Diener 2003)

ความพึงพอใจในชีวิต หมายถึง การได้รับการตอบสนองความต้องการของตนเอง มีความพอใจกับชีวิตปัจจุบัน โดยไม่คิดจะเปลี่ยนแปลง ได้กระทำในสิ่งที่ตนคาดหวัง มีความสมหวังต่อเป้าหมายหลักของชีวิต พึงพอใจในประสบการณ์ของชีวิตที่ตนได้รับ มีชีวิตอย่างมีความสุข

ความพึงพอใจในงาน หมายถึง ความรู้สึกชอบหรือพอใจในภารกิจหลักซึ่งเป็นงานที่ตนกระทำ ได้ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม พึงพอใจในสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน มีความสุขเมื่อได้ทำงาน และงานนั้นได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายของตน

อารมณ์ทางด้านบวก หมายถึง อารมณ์ความรู้สึกที่เป็นสุขกับการทำงานในระดับสูงซึ่ง เป็นสิ่งที่ดี ชีวิตมีคุณค่าเมื่อได้ทำงาน รักและเอาใจใส่ในงานที่ทำ มีความคิดว่างานที่ทำได้บุญกุศล ได้ทำคุณงามความดี มีความสุขและสนุกสนานในการทำงาน

อารมณ์ทางด้านลบ หมายถึง อารมณ์ความรู้สึกที่เป็นทุกข์กับสิ่งไม่ดีที่เกิดขึ้นในการ ทำงาน มีความไม่สบายใจ คับข้องใจ หงุดหงิดเบื่อบ่อย เมื่อเห็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องหรือขาด ความรับผิดชอบ ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมในการทำงาน ทำให้ต้องแก้ไขปรับปรุงให้ ดีขึ้น เพื่อตอบสนองความต้องการของตนเองให้มีความสุข

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงระดับความสุขในการทำงานของพยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และ ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช
2. เป็นแนวทางในการวางแผนหรือดำเนิน โครงการเกี่ยวกับการส่งเสริมความสุขใน การทำงานให้พยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดความสุขในการทำงาน

ที่มา: Edward Diener, "Subjective Well-Being," *Psychological Bulletin* 95,3 (2003),542-575, อ้างถึงใน จงจิต เลิศวิบูลย์มงคล, "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546), 61.

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสาร งานวิจัย ตลอดจนแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการศึกษาโดยนำเสนอเป็นลำดับดังต่อไปนี้

1. บทบาทหน้าที่ของพยาบาล
2. ความสุขในการทำงาน
3. ความสุขในการทำงานของพยาบาล
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทบาทหน้าที่ของพยาบาล

วิชาชีพพยาบาล (Nursing Profession)

พยาบาลเป็นวิชาชีพหนึ่ง ซึ่งวิชาชีพ หรือ Profession หมายถึง งานที่ตนได้ปฏิบัติงานว่าจะอุทิศตัวทำไปตลอดชีวิต เป็นงานที่ต้องได้รับการยอมรับสั่งสอนมานาน เป็นงานที่มีขนบธรรมเนียมและจรรยาของหมู่คณะ โดยเฉพาะ ได้รับค่าตอบแทนในลักษณะค่าธรรมเนียม (fee) หรือ ค่ายกครู มิใช่ค่าจ้าง (Wage) ลักษณะสำคัญของการเป็นวิชาชีพ ได้แก่

1. มีองค์ความรู้เฉพาะของตน ผู้ประกอบวิชาชีพจะต้องเข้ารับการศึกษ ฝึกอบรมให้มีความรู้ในศาสตร์เฉพาะของวิชาชีพนั้นๆ
2. มีความเป็นอิสระในการประกอบวิชาชีพ เป็นการประกอบวิชาชีพที่มีมาตรฐาน การปฏิบัติเป็นการเฉพาะสำหรับวิชาชีพนั้นๆ โดยมีองค์ความรู้เป็นพื้นฐาน บุคคลอื่นไม่สามารถจะมาสั่งการให้ปฏิบัติได้ นอกจากนี้การปกครองตนเองภายในวิชาชีพเดียวกันยังเป็นอิสระจากการควบคุมของคนนอกวิชาชีพ เช่น ถ้าสมาชิกคนใดกระทำผิด การพิจารณาจะเริ่มจากคณะกรรมการขององค์กรวิชาชีพก่อน
3. มีกฎหมายรองรับการประกอบวิชาชีพ หมายถึง จะต้องมีภาระเงินเพื่อบริหารเพื่อขอ อนุญาตประกอบวิชาชีพ ได้แก่ ใบประกอบวิชาชีพ

4. มีจรรยาบรรณตราขึ้น เพื่อผู้ประกอบการวิชาชีพดำรงตนหรือประพฤติตนอยู่ในความถูกต้องดีงามต่อผู้รับบริการ ต่อเพื่อนผู้ร่วมวิชาชีพ ต่อตนเอง และสังคมส่วนรวม

5. มีสำนึกที่จะให้บริการ เมื่อถูกเรียกร้องการบริการจะต้องเต็มใจที่จะให้บริการแก่ผู้มารับบริการได้เสมอ บางครั้งอาจจะต้องสละความสุขส่วนตัว มีความภาคภูมิใจในวิชาชีพของตน

ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ พ.ศ. 2528 และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2540 กำหนดความหมายการพยาบาลและการผดุงครรภ์ไว้ดังนี้

การพยาบาล หมายความว่า การกระทำต่อมนุษย์เกี่ยวกับการดูแลและการช่วยเหลือเมื่อเจ็บป่วย การฟื้นฟูสภาพ การป้องกันโรค และการส่งเสริมสุขภาพ รวมทั้งการช่วยเหลือแพทย์กระทำการรักษาโรค ทั้งนี้โดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์และศิลปะการพยาบาล

ผู้ประกอบการวิชาชีพพยาบาล หมายความว่า บุคคลซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบการพยาบาลจากสภาการพยาบาล

การประกอบวิชาชีพการพยาบาล หมายความว่า การปฏิบัติหน้าที่การพยาบาลต่อบุคคล ครอบครัวและชุมชน โดยกระทำต่อไปนี้

1. การสอน การแนะนำ การให้คำปรึกษาและการแก้ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย
2. การกระทำต่อร่างกายและจิตใจของบุคคล รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อการแก้ปัญหาความเจ็บป่วย การบรรเทาอาการของโรค การลุกลามของโรคและการฟื้นฟูสภาพ

3. การกระทำตามวิธีที่กำหนดไว้ในการรักษาโรคเบื้องต้นและการให้ภูมิคุ้มกันโรค

4. ช่วยเหลือแพทย์กระทำการรักษาโรค ทั้งนี้โดยอาศัยหลักวิทยาศาสตร์และศิลปะการพยาบาล ในการประเมินสุขภาพ การวินิจฉัยปัญหา การวางแผนการปฏิบัติ และการประเมินผล
ลออ หุตางกูร (2529, อ้างถึงในวิมลวรรณ ศิริวงศ์ 2548) สรุปว่าลักษณะงานการพยาบาลในการให้บริการพยาบาลมีลักษณะเฉพาะแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การพยาบาลในสถาบันการรักษาที่รับผู้ป่วยใน เช่น โรงพยาบาล เป็นการให้บริการการพยาบาลแก่ผู้รับบริการตลอด 24 ชั่วโมง แบ่งเวลาการปฏิบัติงานเป็น 3 เวร คือ เวรเช้า เวรบ่ายและเวรดึก ลักษณะของการปฏิบัติงานในโรงพยาบาล เป็นกิจกรรมที่มีลักษณะของการทำงานเป็นทีม ซึ่งมีทั้งทีมการพยาบาลและทีมสุขภาพ กิจกรรมที่ทำครอบคลุมใน 4 ด้าน คือ การรักษาพยาบาล การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพและการฟื้นฟูสภาพ แต่ที่เป็นกิจกรรมหลักในการให้บริการในโรงพยาบาลส่วนใหญ่มี 2 ด้านคือ การรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพ

2. การพยาบาลในชุมชน เป็นการบริการที่จัดให้แก่ผู้รับบริการทั้งที่เป็นผู้มีสุขภาพดี และเจ็บป่วยด้วยโรคสามัญที่ไม่รุนแรง การจัดบริการเป็นลักษณะรุกเข้าหาชุมชน เพื่อกระตุ้นให้บุคคลในชุมชน ได้พัฒนาภาวะสุขภาพของตนเองและชุมชนด้วยตนเอง โดยมีบุคคลากรทางการพยาบาลหรือบุคคลากรทางการสาธารณสุขเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือ และส่งเสริมให้มีการพัฒนาตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และชุมชน ลักษณะของการบริการเป็นการให้บริการที่เน้นการป้องกันโรคและการส่งเสริมสุขภาพ

ฟาริดา อิบราฮิม (2541: 162-164) กล่าวถึงบทบาทของพยาบาลวิชาชีพเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้บริการ ได้แก่

1. บทบาทให้การดูแล พยาบาลจะให้การดูแลตามแผนการรักษาที่กำหนดเมื่อประเมินปัญหาของผู้ใช้บริการได้แล้ว สำหรับด้านการส่งเสริมสุขภาพให้คนได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน พยาบาลต้องตัดสินใจให้เหมาะสม

2. บทบาทครูพยาบาล มีหน้าที่ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกี่ยวกับภาวะสุขภาพ และการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องเหมาะสม พยาบาลต้องประเมินความพร้อม เพื่อการเรียนรู้วางแผน สอนผู้ใช้บริการและครอบครัว

3. บทบาทผู้จัดการ ในการปฏิบัติการพยาบาลในหอผู้ป่วย พยาบาลต้องทำหน้าที่บริหารพร้อมกันไป ทั้งด้านบริหารคน บริหารการพยาบาล บริหารสภาพแวดล้อม และยังต้องพัฒนาวิชาชีพ โดยมุ่งเน้นการวิจัยการพยาบาล

4. บทบาทผู้นำพยาบาล ความสามารถทำให้ผู้อื่นเชื่อถือ และปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายสุขภาพดี มีการใช้อำนาจที่เหมาะสม สามารถนำแนวคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเข้ามาใช้แก้ไขสถานการณ์ และพัฒนาประสิทธิภาพของงาน

5. บทบาทผู้ให้การปรึกษาหรือ การปรึกษาเป็นกระบวนการช่วยเหลือ เพื่อการตระหนักในภาวะเครียดและการปรับตัวได้เหมาะสม พยาบาลต้องมีทักษะในการสื่อสารมีความเป็นผู้นำเพียงพอที่จะวิจารณ์สถานการณ์ สังเคราะห์ข้อมูลและประสบการณ์ที่ผ่านมา ตลอดจนประเมินผลความก้าวหน้า

6. บทบาทผู้ร่วมงาน พยาบาลต้องทำงานเป็นทีมสุขภาพ จึงต้องมีทักษะในการสร้างสัมพันธภาพ เรียนรู้งานและเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้บริการทั้งหมด

7. บทบาทผู้แทนผู้ใช้บริการ พยาบาลต้องเป็นคนกลางระหว่างผู้ใช้บริการกับครอบครัว และแพทย์ เพราะพยาบาลทราบข้อมูลและปัญหาของผู้ใช้บริการทั้งหมด สามารถช่วยให้ผู้รับบริการ ได้รับการดูแลที่รวดเร็วและปลอดภัย

8. บทบาทผู้เปลี่ยนแปลง พยาบาลสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ใช้บริการหรือสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับสภาพผู้ให้บริการทั้งที่บ้านและโรงพยาบาล

9. บทบาทผู้ประสานด้านศาสนาและวัฒนธรรม พยาบาลต้องเรียนรู้ ลักษณะวัฒนธรรมและศาสนาของผู้ใช้บริการ เพื่อนำไปวางแผนการพยาบาลให้สอดคล้องและปรับเปลี่ยนให้เข้ากับระบบความเชื่อของผู้ใช้บริการ

นันทนา น้าฝน (2537) ได้กล่าวสรุปว่า บทบาทงานการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ มี 3 ประการ คือ

1. บทบาทการเป็นผู้ให้บริการการพยาบาลแก่ผู้รับบริการ โดยครอบคลุมบริการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการรักษาพยาบาล การป้องกันโรค การส่งเสริมสุขภาพและการฟื้นฟูสภาพ

2. การเป็นผู้บริหารการพยาบาล

3. การเป็นนักวิชาการทางการพยาบาล

โดยสรุปพยาบาลวิชาชีพ หมายถึง พยาบาลที่สำเร็จการศึกษาอย่างต่ำปริญญาตรีหรือเทียบเท่าได้ขึ้นทะเบียนและได้รับอนุญาตประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ชั้น 1 ซึ่งสภาการพยาบาลได้กำหนดขอบเขตการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

1. ด้านการปฏิบัติการพยาบาล ใช้ความรู้ทางศาสตร์การพยาบาล ประเมินปัญหาสุขภาพให้การวินิจฉัย วางแผนป้องกันและส่งเสริมสุขภาพ รวมทั้งวางแผนการพยาบาลการพยาบาลแก่ผู้รับบริการ ครอบครัวและชุมชน ประสานความร่วมมือกับบุคลากรในทีมสุขภาพที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กระบวนการดูแลผู้ป่วยและครอบครัวดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมในการประชุมปรึกษาหารือ/ตรวจเยี่ยมผู้ป่วยร่วมกับบุคลากรในทีมสุขภาพ ฝ้าสังเกตวิเคราะห์อาการและอาการเปลี่ยนแปลงของผู้ป่วย ควบคุมดูแลสิ่งแวดล้อมในหอผู้ป่วยให้เอื้อต่อการดูแลพยาบาลและมีความเหมาะสมสำหรับเป็นแหล่งฝึกปฏิบัติของนักศึกษาในทีมสุขภาพทุกระดับ รวมถึงการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค ป้องกันความเสี่ยงอันตรายที่จะเกิดกับผู้ป่วยร่วมประชุมปรึกษาหารือกับบุคลากรในหน่วยงาน เพื่อประเมินปัญหาและร่วมหาแนวทางในการแก้ไขเพื่อพัฒนาคุณภาพของการรักษาพยาบาล จัดเตรียมอุปกรณ์เครื่องมือและเครื่องใช้ที่จำเป็นการรักษพยาบาลให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้ได้ตลอดเวลาสอนสุขศึกษาและให้คำปรึกษาแก่ผู้รับบริการ ครอบครัว และประชาชนทั่วไป ควบคุมคุณภาพของการพยาบาลในหอผู้ป่วย โดยใช้มาตรฐานการพยาบาลและคู่มือในการปฏิบัติการพยาบาลต่างๆ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือบุคลากรด้านการพยาบาลในการแก้ปัญหาทางการพยาบาล เป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติการพยาบาล

2. ด้านการบริหารจัดการมีส่วนร่วมในการสร้างทีมการพยาบาลที่มีประสิทธิภาพในการดูแลผู้ป่วยและครอบครัว มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา และแก้ไขอุปสรรคที่เกิดจากระบบงานบุคคลและสิ่งแวดล้อมมีส่วนร่วมในโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัยของหน่วยงาน ร่วมประชุมปรึกษาหารือกับผู้บริหารทางการพยาบาล เพื่อประเมินคุณภาพของการให้การพัฒนาหอผู้ป่วยหรือหน่วยงานให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาหอผู้ป่วยมีส่วนร่วมในกิจกรรมขององค์การวิชาชีพการพยาบาล

3. ด้านวิชาการ มีส่วนร่วมในการประชุมนิเทศพยาบาลเข้าปฏิบัติงานใหม่และผู้เข้ามารับการอบรมสอนหรือเป็นที่เลี้ยงให้แก่นักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี พยาบาลเทคนิคหรือผู้ช่วยพยาบาล มีส่วนร่วมในการจัดทำการจัดทำคู่มือการสอนและการให้ความรู้แก่ผู้ป่วย ครอบครัว และประชาชนทั่วไปให้มีความร่วมมือหรือมีส่วนร่วมในการทำวิจัยทางการพยาบาลและนำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการพยาบาลในหน่วยงานที่ปฏิบัติงาน

ความสุขในการทำงาน

1. ความหมายของความสุข

พระบรมราชาโชวาท (2548) กล่าวว่าความสุขที่แท้จริง หมายถึง ความสุข ความเจริญที่บุคคลแสวงหามาได้ด้วยความเป็นธรรม ทั้งในเจตนาและการกระทำ ไม่ใช่ได้มาด้วยความบังเอิญหรือด้วยการแก่งแย่งเบียดเบียนมาจากผู้อื่น

Argyle and Martin. (2007) ความสุข หมายถึง ความอยู่ดีกินดี ประกอบด้วย ความพึงพอใจชีวิตจากการประเมินคุณภาพชีวิตด้วยตนเอง และอารมณ์ทางบวกที่เกิดจากแรงจูงใจภายใน โดยปราศจากภาวะอารมณ์ด้านลบ หรือเป็นสถานะที่บุคคลมีความพึงพอใจกับสภาพที่ได้ปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อม เป็นการกระทำต่างๆ ซึ่งทำให้ผู้ที่อยู่รอบตัวมีความสุข อบอุ่นยอมรับผู้อื่นและเป็นตัวของตัวเองพร้อมเผชิญหน้ากับปัญหาโดยไม่ท้อแท้และใช้สติอย่างสุขุม

พระมหานิยม อิศวโร (2545) ได้ให้ความหมายของคำว่า สุข ซึ่งหมายถึง ความสบาย ความสำราญ มี 2 อย่าง คือ กายสุข คือสุขทางกาย เจตสิกสุข คือ สุขทางใจ ทั้งสองอย่างเป็นสุขทางธรรม ส่วนสุขที่หมายถึงความสุข ความสะดวก ความสบาย ความสำราญ ความไม่เบียดเบียน เป็นความสุขทางโลก

ศิริบุรณ์ สายโกสุม(2550) ได้รวบรวมความหมายของความสุขไว้ดังนี้
 ความสุขหมายถึง การมีชีวิตที่ดี (Xin Hua Dictionary 1987)

Wu (1992) ความสุข คือการมีอายุยืนยาว ความรุ่งเรือง สุขภาพ ความไม่มีโรค ความสงบ การรู้สึกผ่อนคลายจากความวิตกกังวลเกี่ยวกับความตาย สิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นสิ่งที่มีคุณค่าที่สุดสำหรับชีวิต

ขงจื้อแบ่งความสุขเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. องค์ประกอบของครอบครัว ความรับผิดชอบต่อครอบครัว
2. องค์ประกอบของกลุ่ม โครงสร้างลำดับชั้นทางสังคม ใ้วางใจผู้มีอำนาจทำให้เกิดความเป็นปึกแผ่นกลมเกลียว และเป็นไปตามบรรทัดฐานของกลุ่ม

3. องค์ประกอบการทำงาน
4. องค์ประกอบในการประพฤติปฏิบัติ

Andrew and Whithey (1978) เสนอองค์ประกอบของความสุขซึ่ง ได้แก่

1. อารมณ์ทางบวก
2. ความพึงพอใจในชีวิต
3. การปราศจากอารมณ์ทางลบ

ดังนั้นความสุขจึงหมายถึงภาวะอารมณ์ทางบวก ความร่าเริงสนุกสนาน และความพึงพอใจในชีวิตทั้งมวลหรือบางส่วนของชีวิต ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากงานวิจัยเพิ่มมากขึ้น อาจมีองค์ประกอบเกี่ยวกับความสุขเพิ่มได้แก่ การบรรลุความปรารถนาแห่งตนเช่น บรรลุเป้าหมายของชีวิต การมีความเจริญงอกงาม มิติของความสุขภายในจิตใจ การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอันเป็นที่รัก หรือการดื่มด่ำกับความงามของธรรมชาติ

Lu and Shi (1997) ได้ทำแบบแผนแหล่งของความสุขโดยทำกับประชากรได้หวั่นประกอบด้วย 9 ด้าน

1. การได้รับการยอมรับนับถือ เช่น คำชมเชย การให้เกียรติ
2. การมีความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ดี เช่น ครอบครัวอบอุ่น ลูกประสบความสำเร็จในชีวิต
3. ความพึงพอใจจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทางวัตถุ หาเงินได้มาก มีเงินเพียงพอในการใช้จ่ายใช้สอย
4. ความสำเร็จในการทำงาน เช่น มีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน ทำงานบรรลุเป้าหมาย
5. มีความสบายใจรู้สึกผ่อนคลาย เช่น เข้าใจความหมายของชีวิต ทำงานบรรลุเป้าหมาย
6. มีความสุขจากการที่คนอื่นยอมเสียสละ เช่น ได้หยุดพักผ่อนในขณะที่คนอื่นทำงานหนัก

7. รู้สึกถึงการควบคุมตนเองและมีความประจักษ์ในตน เช่น บรรลุในเป้าหมายในชีวิตหรือพยายามให้ดีที่สุดและได้รับคำวิจารณ์ที่ตนปรารถนา

8. อารมณ์ทางบวก เบิกบานใจ ผ่อนคลาย ไม่มีอะไรทำให้โกรธ

9. สุขภาพ เช่น ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ

จากการศึกษาของ Lu and Shi พบว่าความสุขเกิดจากการได้รับการยอมรับนับถือ โดยบุคคลอื่นให้การยอมรับการกระทำหรือความสำเร็จ รวมทั้งการมีความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น ความเป็นปึกแผ่น ความซื่อสัตย์จากพวกพ้องและบุคคลในครอบครัว การได้รับความสำเร็จในอาชีพการงานทำให้มีหลักฐานมั่นคงเป็นการช่วยเหลือครอบครัว การควบคุมตนเอง การพัฒนาตนเอง ความประจักษ์ในตนเองคือการเป็นคนดีมีศีลธรรม มีคุณธรรม ยอมรับความเป็นไปของชีวิต

Myer, Sweeney and Whitmer (2000) ได้เสนอวงล้อแห่งความผาสุก (Wheel of Wellness) โดยรวมหลักการจากผลการศึกษาวิจัยทางการแพทย์ สังคมและจิตวิทยามาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาความเป็นอยู่อันดีของบุคคลตลอดช่วงชีวิตซึ่งประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

1. จิตวิญญาณ เป็นการตระหนักรู้ เป็นความรู้สึกถึงถึงความเป็นหนึ่งเดียวหรือรู้สึกเชื่อมโยงกับจักรวาล เป็นความเชื่อ ค่านิยม ศาสนา เป็นลักษณะที่เป็นแกนของบุคคลที่มีสุขภาพดี เป็นแหล่งของมิติต่างๆของความสุขสบายอื่นๆเช่น การทำกิจกรรมทางศาสนาหรือการฝึกทางจิตวิญญาณ

2. การให้ทิศทางแก่ตนเองเพื่อไปสู่เป้าหมายระยะยาว ประกอบด้วย

2.1 ความรู้สึกในคุณค่าแห่งตน ความนับถือตนเอง เห็นอ้อมโนทัศน์

2.2 ความควบคุมตนเอง

2.3 ความเชื่อสอดคล้องกับความเป็นจริง

2.4 ตระหนักในอารมณ์ของตนเองและจัดการกับสิ่งนี้ได้

2.5 การแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์

2.6 อารมณ์ขัน

2.7 โภชนาการ

2.8 การออกกำลังกาย

2.9 การดูแลตนเอง

2.10 การจัดการความเครียด

2.11 เอกลักษณะทางเพศรู้ถึงความเป็นหญิงหรือชายของตนตามการนิยามและ

โครงสร้างทางวัฒนธรรม

2.12 เอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม เป็นความคิดที่มีหลายมิติโดยรวมเอาเอกลักษณ์ทางชาติพันธุ์

3. งานและเวลาว่าง ความรู้สึกว่าจะมีความสามารถในการทำงานมีผลด้านบวกต่อความพึงพอใจในชีวิต

4. มิตรภาพ เป็นความสัมพันธ์ทางสังคมทั้งหมดของบุคคลกับบุคคลอื่นทั้งเป็นรายบุคคลหรือกับชุมชน

5. ความรัก ความรู้สึกว่าเป็นที่รัก เป็นความสัมพันธ์ที่ยั่งยืน ผูกพันใกล้ชิด เกื้อกูลกัน Myers (1992) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติที่สำคัญ 4 ประการของคนที่มีความสุขซึ่งได้แก่

1. ความภาคภูมิใจในตนเอง (Self Esteem) คนที่มีความสุขคือคนที่ชอบหรือพอใจในตนเอง และยอมรับตนเองอย่างที่เป็นอยู่

2. มองโลกในแง่ดี หมายถึงการมองโลกในแง่ดีที่อยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริง ไม่ใช่การเพ้อฝัน คาดหมายสูง มองโลกในแง่ดีอย่างไม่สมจริง ชีวิตที่มีความสุขคือการผสมผสานของการมองโลกในแง่ดี ซึ่งทำให้เราเกิดความหวัง และการมองโลกในแง่ร้ายตามความเป็นจริง เพื่อป้องกันไม่ให้เรารู้สึกอึดอัดใจมากเกินไป รวมทั้งการมองโลกตามความเป็นจริงสามารถแยกแยะได้ว่า มีปัจจัยบางอย่างที่ขึ้นอยู่กับตัวเรา เราสามารถควบคุมเปลี่ยนแปลงมันได้ และมีปัจจัยบางอย่าง เช่น สถานการณ์ภายนอกที่เราควบคุมไม่ได้

3. เป็นคนเปิดเผย (Extrovert) จากการวิจัยพบว่า คนที่มีบุคลิกเปิดเผย ชอบออกไปสังสรรค์กับคนอื่น มักจะเป็นคนร่าเริง อารมณ์ดี มีเพื่อนดี ได้แต่งงาน ได้งานดี มีความสุข ความพอใจในชีวิตมากกว่าคนที่ชอบเก็บตัวไม่แสดงออก (Introvert) นักจิตวิทยาพบว่าคนที่มีความเฉลียวฉลาดและเพื่อนที่ดีคอยให้ความสนับสนุนช่วยเหลือทางสังคม ทำให้บุคคลนั้นเกิดความรู้สึกมั่นคงอบอุ่น เป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งของชีวิตที่มีความสุข

4. คนที่ควบคุมสิ่งต่างๆ ได้ (Personal Control) คือคนที่เชื่อว่าเขาเป็นคนที่เลือกชะตาชีวิตของตนเองได้ จากการสำรวจประชากรทั่วประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเอง กุส แคมป์เบล มหาวิทยาลัยมิชิแกน พบว่าคนที่มีความรู้สึกว่าจะสามารถควบคุมชีวิตตนเองได้ จะจัดการกับสิ่งที่ทำให้เกิดความเครียดได้ดีกว่า และจะมีความรู้สึกในทางบวกหรือความพอใจในชีวิตมากกว่า จากการวิจัยของ จูดีธ โรแดง นักจิตวิทยาจากมหาวิทยาลัยเยลพบว่า คนที่สามารถพัฒนาการควบคุมชีวิตตนเองได้ดีขึ้น จะมีสุขภาพ ขวัญและกำลังใจที่ดีขึ้น โดยใช้วิธีการสนับสนุนให้ผู้ป่วยในสถานพักฟื้นมีอำนาจในการควบคุมตนเองเพิ่มขึ้น พบว่าผู้ป่วยมีความตื่นตัว กระฉับกระเฉงและมีความสุขเพิ่มขึ้น แม้แต่เวลาที่ใช้ในการทำงาน คนที่วางแผนและกำหนดเป้าหมายว่าจะทำงานนี้เสร็จเมื่อไหร่ และทำ

ได้ตรงตามเป้าหมาย จะเกิดความมั่นใจพอใจว่าเขาเป็นผู้ควบคุมเวลาของเขาได้ ซึ่งนำไปสู่ความพอใจและความสุข

Easterin (2004) สำรวจความพอใจในชีวิตของคนในหลายประเทศพบว่าปัจจัยที่คนคิดว่าสำคัญที่สุดที่จะนำความพอใจหรือความสุขมี 3 อย่าง ได้แก่

1. ความมั่งคั่ง
2. การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัว และเพื่อน
3. สุขภาพที่ดี

แต่ความมั่งคั่งให้ความพอใจคนได้จำกัด กล่าวคือ เป็นปัจจัยที่สำคัญมากสำหรับคนที่จนต่ำกว่าระดับพอยังชีพ แต่เป็นปัจจัยที่สำคัญลดลง (เพราะความเครียด ความคาดหวังสูง การไปเปรียบเทียบกับคนที่มั่งคั่งกว่า ฯลฯ) สำหรับคนชั้นกลางและคนรวยที่เมื่อมีรายได้สูงขึ้นจากที่พอมีพอกินอยู่แล้วก็ไม่ค่อยมีความสุขเพิ่มขึ้นกว่าเดิมหรือแม้แต่ลดลง

Biswas and Diener (2004) กล่าวว่า ความสุขเป็นเป้าหมายอย่างหนึ่งในชีวิตร่วมกับเป้าหมายอื่นๆ การที่บุคคลจะมีความสุขตลอดเวลานั้น เป็นเรื่องที่ไม่ได้นำพึงปรารถนาหรือแม้แต่เป็นไปได้ เพราะในชีวิตของคนเราเป็นเรื่องปรกติที่ต้องเจอเหตุการณ์ทั้งพอใจและไม่พอใจ และความรู้สึกที่รุนแรงในตอนแรกจะค่อยๆลดลงเมื่อเวลาผ่านไป การมีอารมณ์ที่ไม่นำพึงพอใจในบางครั้ง เช่น ความรู้สึกผิด ความเศร้า เป็นประโยชน์ต่อชีวิตเราในแง่ที่ช่วยควบคุมพฤติกรรมของเรา และให้ข้อมูลในชีวิตที่จำเป็นแก่เรา อารมณ์ในทางลบบางครั้งช่วยให้เราปรับตัวและจัดการแก้ปัญหาชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ คนที่มีแนวโน้มมีความสุขมากกว่าคนอื่น คือคนที่รู้จักการจัดการกับเหตุการณ์ที่ไม่นำพอใจได้ดี

Ricard (2008) ได้ให้ความหมายของความสุขว่าเป็นความเบิกบานอย่างลึกซึ้งซึ่งเกิดจากจิตที่มีสุขภาวะดีเยี่ยม ที่ไม่ใช่แค่ความเพลิดเพลิน ไม่ใช่ความรู้สึกหรืออารมณ์ชั่วครู่ชั่วยาม แต่เป็นภาวะอารมณ์ดำรงที่ดีที่สุด

สันติชัย อินทรอ่อน (2551) ได้รวบรวมความหมายของคำว่าความสุข หรือ Happiness ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้ค่อนข้างหลากหลาย เช่น เป็นลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงความอยู่ดีกินดี (Well-being) โดยระดับของความรู้สึกเริ่มจากความพอใจจนถึงความปิติยินดีอย่างมาก ความสุขเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับผลรวมของหลายสิ่งหลายอย่างของความพอใจหรือความต้องการ ความสมดุลที่ซับซ้อน เกี่ยวเนื่องกับความดีงาม (Virtue) ความพอใจ (Pleasure) ความสำเร็จ (Achievement) และความโชคดี (Good Fortune)

ขณะที่พจนานุกรมของราชบัณฑิตได้ให้ความหมายของคำว่า "สุข" ว่าหมายถึง ความสบาย ความสำราญ ความปราศจากโรคจากที่ยกตัวอย่างของความหมายข้างต้น แสดงให้เห็นว่า

ความสุขเกิดจากสภาพอารมณ์ของเราซึ่งได้รับแรงปะทะจากทั้งภายในและภายนอก และมีหลายระดับซึ่งตามแนวคิดของตะวันตกแล้วแบ่งออกได้เป็น 4 ระดับ

ความสุขระดับที่ 1 เป็นความสุขขั้นพื้นฐานที่มาจากสิ่งที่อยู่ภายนอกตัวเรา ความสุขระดับนี้ คือความพอใจที่เราได้รับการตอบสนองด้วยวัตถุในทันที หรือได้รับโดยตรง ซึ่งเมื่อเราได้ในสิ่งที่ต้องการแล้ว ความรู้สึกเป็นสุขก็จะตามมา เช่น การกินไอศกรีม ช็อคโกแลต การซื้อสินค้าแบรนด์เนม การไปพักผ่อนในที่พักผ่อนต่างอากาศ ความรู้สึกพอใจดังกล่าวเป็นความรู้สึกระยะสั้นๆ และจะดับไป เพราะเมื่อได้รับการตอบสนองตามต้องการแล้ว ความสุขก็จะค่อยๆ ลดลง

ความสุขระดับที่ 2 เป็นความสุขที่เกี่ยวข้องกับตัวเรา (ในต้นฉบับใช้คำว่า Ego ซึ่งในภาษาลาตินหมายถึง I) ความรู้สึกส่วนนี้จะมีก็ต่อเมื่อเราได้รับความสนใจ ได้รับการสรรเสริญ ชื่นชมยินดีหรือเมื่อเราเห็นว่า ตัวเองมีความหมายเหนือสิ่งอื่น เช่น เมื่อเราชนะ มีอำนาจ ได้รับการชื่นชมหรือมีชื่อเสียงโด่งดัง เราก็จะมีความสุข และเกิดความพึงพอใจในตนเอง ความสุขในระดับนี้เป็นเหมือนสภาวะภายในใจ (Ego) จนเกิดความรู้สึกเสมือนกับว่า สิ่งที่เราได้รับ เป็นสิ่งสำคัญที่สุดในโลก

ความสุขระดับที่ 3 เนื่องจากมนุษย์ยังต้องการความรัก ความจริง ความดีงาม ความยุติธรรม ความสวยงาม และการมีชีวิตที่ดี ความต้องการดังกล่าวแสดงออกในรูปแบบการบิบบัดเยี่ยวยาเพื่อสร้างสิ่งดีงาม (Charity-Seeking Cures) รู้สึกถึงความสัมพันธ์กัน รู้จักที่จะเสียสละ รู้จักให้อภัย รู้จักการให้ความยุติธรรมกับคนอื่น เราต้องการให้โลกเป็นผืนแผ่นดินที่สงบสุข และนั่นจะส่งผลดีต่อชีวิต ต่อกาลเวลา ต่อพลังงาน และต่อความเฉลี่ยวณลาดจากการสังเคราะห์คนอื่นความสุขของเราจึงไม่ได้ถูกแบ่งแยก (Separate) จากความสุขอื่น ๆ แต่เหมือนเป็นองค์รวม จากทุกๆ สิ่งที่ประสานรวมเข้าด้วยกัน ความดีงามในใจ (Common Good) จึงเป็นการผสมผสานของความสุขจากส่วนต่างๆ ประกอบรวมกัน

ความสุขระดับที่ 4 เป็นความสุขขั้นสูงสุด ในความหมายของฝรั่งแล้ว ไม่ได้หมายถึงการหมกมุ่นในสิ่งที่เราปรารถนา หรือความไม่พอใจ ไม่ต้องการอะไรอีกต่อไปแล้ว เพราะมนุษย์ยังต้องการวิธีการดำเนินชีวิต (Sublime) ซึ่งบางสิ่งบางอย่างอยู่เหนือจินตนาการมนุษย์ อยู่เหนือสิ่งที่มนุษย์จะเข้าใจได้ ดังนั้นความสุขที่แท้จริงก็คือ การได้ทบทวนความปรารถนาของตัวเองว่า เราต้องการความรัก ความดีงาม ความจริง ความสวยงาม และยังต้องการการกระทำเหมือนที่ผ่านมาหรือไม่อย่างไรก็ตาม เรายังต้องการความสมบูรณ์แบบและความต้องการที่ไม่สิ้นสุดอยู่ดีมีความสุขในขั้นสูงสุดนี้ จึงเป็นความสุขในความศรัทธาที่พร้อมจะกระทำสิ่งต่างๆ โดยไม่มีเงื่อนไข เช่น ความศรัทธาต่อพระเจ้า ความเชื่อมั่นว่าการทำดีคือความสุข (ไม่ใช่การทำดีแล้วต้องได้ดี) ความสุข

ในระดับนี้จึงคล้ายกับหลักธรรมของพุทธศาสนาที่เชื่อว่า "ความสุขที่ไม่ต้องมีอามิสสินจ้างใดมาเป็นเหยื่อล่อ หรือ "นिरามิสสุข"

อภิสัทธี เวชชาชีวะ (2547) กล่าวว่าความสุขในการทำงานไม่มีสูตรสำเร็จ แต่สิ่งที่ต้องมีคือ การมีวินัยในตนเอง ต้องรู้จักตนเอง ว่าชอบอะไร ทำอะไรแล้วจะมีความสุขเป็นสิ่งสำคัญมากกว่า รู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าเกิดความภาคภูมิใจจึงส่งผลให้เกิดความสุข

Lyubomirsky (2001) กล่าวว่าความสุขในการทำงานเกิดขึ้นได้จากปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายอย่าง ทั้งด้านปัจจัยส่วนบุคคล ประสบการณ์ แรงจูงใจ ตลอดจนแนวคิดเชิงบวกและแนวคิดเชิงจริยธรรม อีกทั้งความสุขในการทำงานนี้ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีหลายประการ เช่น สุขภาพดี มีความอ่อนเยาว์ มีอารมณ์ดี และมีการตัดสินใจที่ดี และสังคมเข้มแข็ง

ดวงพร เลหบุตร (2546) กล่าวว่า ความสุขอยู่ที่ความคิด สิ่งภายนอกทั้งหลายไม่อาจกำหนดให้บุคคลมีความสุขอย่างแท้จริงได้ และสิ่งที่เป็นรางวัลสูงสุดในชีวิต คือการได้มีโอกาสทำงานที่ตนรัก

สรุปความสุขในการทำงาน หมายถึง การที่บุคคลกระทำหรือสามารถกระทำตามความตั้งใจ รักชอบและพึงพอใจกับงานที่ทำ มีความสุขเมื่องานที่ตนทำบรรลุเป้าหมาย มีความรู้สึกชื่นชมยินดี สนุกสนานกับการทำงานรับรู้ถึงคุณประโยชน์ของงานที่ตนกระทำ และตั้งอยู่บนพื้นฐานของความถูกต้องดีงาม

ความสุขในการทำงานของพยาบาล

ความสุข (Happiness or Subjective Well-being) ตามแนวคิดของ Diener (2003) อธิบายองค์ประกอบของความสุขว่าเป็น ความพึงพอใจในชีวิต ความพึงพอใจในเป้าหมายหลักของชีวิต เช่น ความพึงพอใจในงาน ตลอดจนประสบการณ์ในชีวิต หรือการกระทำเหล่านั้นเป็นอารมณ์ความรู้สึกด้านบวกสูง และอารมณ์ความรู้สึกด้านลบต่ำ คนที่มีความสุขเกิดขึ้นได้จากปัจจัยหลายอย่างที่แตกต่างกันเช่น อายุ สถานภาพสมรส รายได้ สภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อความต้องการของบุคคลให้เกิดความพึงพอใจในชีวิต (Life Satisfaction) และนำมาซึ่งความสุข ดังนี้

1. ความพึงพอใจในชีวิต (Life Satisfaction) หมายถึง การที่บุคคลมีความพอใจในสิ่งที่เป็นของตนเองและกระทำอยู่ มีความสมหวังกับเป้าหมายของชีวิต สอดคล้องกับความเป็นจริง สามารถกระทำได้ตามความตั้งใจ สมเหตุสมผล เข้าใจและยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้น
2. ความพึงพอใจในงาน (Work Satisfaction) หมายถึง การที่บุคคลได้กระทำในสิ่งที่ตนรักและชอบ พึงพอใจกับสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการทำงาน มีความสุขเมื่องานที่กระทำสำเร็จ ลุล่วงตามเป้าหมาย ตลอดจนงานทำให้เกิดคุณประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

3. อารมณ์ทางบวก (Positive Effect) หมายถึง การที่บุคคลมีอารมณ์ความรู้สึกเป็นสุขกับสิ่งที่ดี รื่นรมย์ธรรมชาติ สนุกสนานกับการทำงาน ยิ้มแย้มแจ่มใสเบิกบานใจ ได้เสมอขณะทำงาน เลื่อมใสศรัทธาในสิ่งที่ตนกระทำ รับรู้ถึงความดีงาม และคุณประโยชน์ของงานที่กระทำ

4. อารมณ์ทางลบ (Negative Effect) หมายถึง อารมณ์ความรู้สึกที่เป็นทุกข์กับสิ่งไม่ดีที่เกิดขึ้นในการทำงาน เช่น ความคับข้องใจ เบื่อหน่าย เศร้าหมอง ไม่สบายใจเมื่อเห็นการกระทำที่ไม่ซื่อสัตย์หรือไม่ถูกต้อง อยากปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น เพื่อสนองความต้องการของตนให้มีความสุข

Manion (2003) กล่าวว่า ความสุขเป็นพลังของอารมณ์ในทางบวก ความรู้สึกสดชื่นมีชีวิตชีวา ประสบการณ์ความสุข ความสนุกสนานในการทำงานเป็นส่วนสำคัญในการทำงาน ผลที่ได้จากการทำงานอย่างมีความสุขคือ งานบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ มีความตั้งใจในการปฏิบัติงานให้มีความคุณภาพและประสิทธิภาพ เกิดความคงอยู่ในงาน

ลดาวัลย์ รวมเมฆ (2544) กล่าวว่า บรรยากาศที่ให้ความพึงพอใจในงาน เป็นบรรยากาศที่พยาบาลทำงานอย่างมีความสุขและเป็นบรรยากาศของคุณภาพชีวิตของพยาบาล ผู้บริหารทางการพยาบาล ต้องริเริ่มให้เกิดบรรยากาศที่ให้ความภาคภูมิใจแก่พยาบาล การสร้างขวัญและกำลังใจให้พยาบาลตระหนักในคุณค่าแห่งวิชาชีพ และทำงานอย่างมีความสุข ส่งเสริมการแก้ปัญหาการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เป็นบรรยากาศการตัดสินใจและมุ่งดูแลบุคคลในองค์กรร่วมส่งเสริมให้เกิดการทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพ เกิดความพร้อมในการสร้างสรรค์และพัฒนางานทางการพยาบาล ดังนั้นบรรยากาศวิชาชีพในองค์กรจะเกิดขึ้นได้จากองค์ประกอบ 2 ประการ ได้แก่

1. ผู้บริหารตระหนักถึงบรรยากาศที่อึดอัดและไม่เป็นสุขในองค์กร แล้วดำเนินการแก้ไข
2. การสร้างบรรยากาศที่เป็นสุขในงาน เสริมสร้างบรรยากาศในงาน ที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจ

นอกจากนี้สภาพการทำงานของวิชาชีพพยาบาลที่จะประทับใจและประทับใจให้พยาบาลทำงานอย่างมีความสุข ได้แก่

1. กำหนดธรรมชาติงานและความสามารถปฏิบัติให้เกิดความสบายใจ เห็นความท้าทายและรู้สึกในความเจริญงอกงามเป็นลำดับ
2. สร้างสภาพแวดล้อมที่ช่วยให้เกิดพัฒนาการในวิชาชีพและส่วนบุคคล
3. พัฒนาความสามารถในงานให้ได้ผลผลิตที่สูง ให้บริการที่มีประสิทธิภาพและดำรงคุณภาพการดูแล

4. มีปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างพยาบาลผู้ปฏิบัติ ผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับ ในฝ่าย และในระบบบริการสุขภาพ
5. มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติภารกิจร่วมกันในกิจกรรมขององค์กร
6. อุทิศตนให้กับองค์กรสุขภาพและโครงการต่างๆ ที่เกี่ยวกับพยาบาล
7. ปรากฏตัวในกลุ่มพยาบาล และทีมการพยาบาลเพื่อร่วมโครงการต่างๆ
8. คลายเครียดและลดความขัดแย้งจากงานพยาบาล
9. มีความรู้สึกพอใจกับภารกิจในความรับผิดชอบ การนิเทศของผู้บริหารและการมีปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ทุกฝ่าย
10. พอใจในภาพลักษณ์ขององค์กร สภาพแวดล้อมในการทำงาน และปัจจัยอื่นๆ ที่เสริมสร้างความพึงพอใจ

ฟาริดา อิบราฮิม (2544) กล่าวว่า สุขภาพจิตที่แข็งแรงของพยาบาล อาจช่วยให้พยาบาล หลีกเลียงความเครียดได้ และมีความสุขพร้อมจะทำงานให้เกิดการสร้างสรรค์ได้มากขึ้น การพัฒนาให้สุขด้วยวิถีแห่งปัญญา ใช้ปัญญากำกับความเพียรและภูมิใจตนเองได้ว่าทุกสิ่งที่เกิดเป็นสิ่งที่ดีที่สุด พร้อมชื่นชมในคุณค่าของตัวเอง อยู่ในโลกด้วยความหวังและมีสุขเพียงพอ แสวงหาความสุขจากกำไรชีวิตที่ได้เกิดมามีอาชีพเป็นพยาบาล ความจริงใจต่อคนและงานซึ่งเกิดจากใจที่สุกเท่านั้นจึงจะช่วยให้พยาบาลมีความสำเร็จในงานอย่างแท้จริง

สุพัฒนา เดชาดิวงษ์ ณ อยุธยา (2545) กล่าวว่า ถ้าอยากมีความสุขต้องพัฒนาความคิด คนส่วนมากพัฒนาความคิดด้วยตนเองได้ จัดว่าเป็นการช่วยตนเอง และเป็นการพัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตด้านจิตใจ ความสุขอยู่ที่ความคิด สิ่งภายนอกทั้งหลายไม่มีอำนาจกำหนดให้มีความสุขอย่างแท้จริงได้ สิ่งภายนอกอาจทำให้เกิดความดีใจ ความพอใจ หรือปลื้มใจชั่วคราวแต่สิ่งภายนอกไม่ใช่สาเหตุของความสุข เนื่องจากสิ่งภายนอกเปลี่ยนแปลงได้ทุกขณะอยู่นอกเหนืออำนาจบังคับของบุคคล ความคิดเป็นสิ่งเดียวที่สามารถควบคุมบังคับได้ ไม่ว่าสิ่งภายนอกจะเป็นอย่างไร ความสุขของคนย่อมมีอิสระ ที่สามารถมีความสุขได้โดยการควบคุมความคิด ไม่ต้องรอให้รวย ไม่ต้องรอให้เงินเดือนขึ้นสองชั้น คนเราก็มีความสุขได้และให้ข้อคิดวิธีการพัฒนาการคิด เพื่อให้มีความสุข ดังนี้

1. คิดด้านประโยชน์ของความทุกข์
2. คิดหาเหตุผลหลายๆ ทาง
3. ไม่คิดแก้อดีต
4. ไม่คิดอย่างคนพวยเรือในอ่าง
5. คิดเรื่องปัจจุบันมากที่สุด

6. คิดอย่างมีเมตตาต่อตนเองและผู้อื่น

ประภัสสร ฉันทศรัทธาการ และยุพิน อังสุโรจน์ (2546) ได้รายงานว่าคุณลักษณะของงานพยาบาลเป็นตัวประกอบหนึ่งของคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลประจำการและอธิบายว่าพยาบาลส่วนใหญ่คำนึงถึงคุณค่าของงานพยาบาล ซึ่งเป็นเรื่องคุณค่าทางด้านจิตใจทำให้มีความสุข มีความภาคภูมิใจ อีกทั้งเป็นงานที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี บุคคลทั่วไปและสังคมให้การยอมรับว่าเป็นวิชาชีพที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญ ทำให้เห็นคุณค่าในวิชาชีพ ช่วยให้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต

จงจิต เลิศวิบูลย์มงคล (2546) กล่าวว่า ความสุขในการทำงานหมายถึง บุคคลได้กระทำในสิ่งที่ตนเองพึงพอใจและศรัทธาในงานที่ทำ พึงพอใจในประสบการณ์ชีวิตที่ตนเองได้รับ ตลอดจนประสบการณ์เหล่านั้น ให้ผลต่ออารมณ์ความรู้สึกต่ออารมณ์ทางบวกมากกว่าอารมณ์ความรู้สึกทางลบ ทำให้เกิดการสร้างสรรค์สิ่งที่ดี บนพื้นฐานเชิงเหตุผลและศีลธรรม

Gavin and Mason (2004) กล่าวถึงความสุขว่า เป็นผลจากความรู้สึกภายในตนของแต่ละคน เป็นผลทำให้เกิดความรู้สึกทางบวก เช่น ชื่นชอบ พึงพอใจ ความสุข ประกอบด้วย 3องค์ประกอบ กล่าวคือ

1. ความมีอิสระ กล่าวคือ บุคคลมีความสามารถที่จะคิดและเลือกในสิ่งที่ต้องการมีอำนาจเสรีภาพในการตัดสินใจ ทำให้ตนมีความพึงพอใจในชีวิต สามารถควบคุมและกำหนดการกระทำของตนให้ตอบสนองความสุขของตน

2. ความรู้เป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจในสิ่งที่ต้องการได้ถูกต้อง รู้ว่าควรใช้ความรู้อย่างไร เกิดความคิดเชิงสร้างสรรค์ และใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ มีการติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลอื่นโดยได้รับความไว้วางใจจากบุคคลรอบข้าง

3. ความสามารถเป็นลักษณะเฉพาะตัวของบุคคล สามารถฝึกฝนได้โดยการจัดอบรมให้เกิดความรู้ความชำนาญ ส่งเสริมให้เกิดวิสัยทัศน์และประสบการณ์ที่กว้างขวางขึ้น

Forren (2004) ศึกษาการปฏิบัติของพยาบาลต่อผู้ป่วย พบว่าวิธีการปฏิบัติให้พยาบาลเกิดความสนุก ความสุขในการทำงานคือ พยาบาลควรสร้างความรู้สึกที่ดีต่องาน การนำปัญหาของผู้ป่วยมาร่วมการวางแผนแก้ปัญหา ลดความวิตกกังวลให้ผู้ป่วย เป็นงานที่ทำท่าย น่าสนุกทำให้พยาบาลและผู้ป่วยเกิดความสุขร่วมกัน พยาบาลรับรู้ว่าคุณลักษณะงานที่มีการช่วยเหลือกัน ส่งเสริมให้เกิดความสุขในการปฏิบัติงาน

ทัศนิกา เทพสุริวงศ์ (2550) กล่าวว่า ความสุขในการทำงาน หมายถึง บุคคลมีความพึงพอใจในงานที่ทำ มีอารมณ์ทางบวกมากกว่าอารมณ์ทางลบ มีความคิดสร้างสรรค์ผลงาน มีความ

ร่วมมือร่วมใจในการทำงาน องค์กรมีผลผลิตที่ดี และตอบแทนคุณภาพชีวิตที่ดีในการทำงานให้แก่พยาบาล มีการให้ซึ่งกันและกันบนพื้นฐานของความถูกต้องและดีงาม

อภิชาติ ภูพานิช (2551) กล่าวว่า ความสุขในการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกพึงพอใจ ต่องานที่ตนทำอยู่ ซึ่งได้รับการตอบสนองต่อความต้องการและแรงจูงใจในการทำงาน อันเป็นผลมาจากปัจจัยหรือองค์ประกอบต่าง ๆ ในการทำงาน ได้แก่ การมีส่วนร่วมกำหนดนโยบายและการบริหารองค์กรที่คำนึงถึงสิทธิประโยชน์และสวัสดิการของบุคลากรเป็นสำคัญ การได้รับค่าจ้าง ค่าตอบแทนที่มีความเหมาะสมและเพียงพอ มีความสัมพันธ์ทางสังคมภายในหน่วยงานกับผู้บังคับบัญชาและกับเพื่อนร่วมงานที่สนิทสนมรักใคร่ ไม่แบ่งชั้นวรรณะ ลักษณะของงานหรือสภาพการทำงานที่มีสภาพอุณหภูมิ แสง เสียง ห้องทำงาน ห้องน้ำ ห้องอาหารที่ดีเหมาะแก่การทำงาน การมีโอกาสนในความก้าวหน้าในการทำงาน โดยการทำงานที่ประสบความสำเร็จและการทำผลงานวิชาการเพื่อการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น และด้านความสมดุลระหว่างชีวิตการทำงานและชีวิตด้านอื่น ๆ ที่มีความสมดุลกับบทบาทชีวิตของบุคคลนั้น บทบาทนี้เกี่ยวกับการแบ่งเวลา อาชีพ การเดินทาง ซึ่งควรมีสัดส่วนที่เหมาะสมระหว่างการใช้เวลาว่างของบุคคลและเวลาของครอบครัว

วิทยากร เชียงกุล (2548) ได้กล่าวเกี่ยวกับความสุขไว้ว่า แรงจูงใจในการทำกิจกรรมทุกอย่างของคนแทบทุกคนคือ ทำอย่างไรจะได้มารักษาไว้และฟื้นฟูความสุขเพราะการที่คนเราจะมีความสุขหรือไม่มีความสุขนั้นเป็นตัวกำหนด ทุกอย่างในชีวิต คนที่มีความสุขจะมองโลกเป็นที่ที่ปลอดภัยมากกว่า เป็นคนตัดสินใจได้เก่งกว่า ร่วมมือกับคนอื่นได้ง่ายกว่า มีชีวิตที่มีสุขภาพดี มีพลังและความพอใจมากกว่าคนที่ไม่มีความสุข

วิทยา นาควัชระ (2539) กล่าวว่า ความสุข คือ ความรู้สึกพอใจที่รู้สึกว่าคุณเองดีขึ้นหรือได้ดีขึ้น ซึ่งแต่ละคนจะมีระดับของความพอใจแตกต่างกัน สิ่งที่ทำให้พอใจนั้นก็แตกต่างกันบางคนไม่พอใจอะไรเลยก็สุขยาก บางคนอยากได้สิ่งเร้าที่ทำให้พอใจที่หายาก ๆ พิเศษมาก ๆ ก็มีความสุขได้ยากเช่นกัน

ดังนั้นความสุขในการทำงานของพยาบาลเกิดขึ้นจากความภาคภูมิใจในงาน มีความพึงพอใจในงานมองเห็นคุณค่าของงานที่ทำ ทำให้พยาบาลทำงานอย่างมีความสุข และสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงามให้แก่วิชาชีพพยาบาล การได้รับขวัญและกำลังใจในการทำงานจากผู้บริหาร

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

McClure and Hinshaw (2002) ศึกษาวิจัยพบว่าการที่โรงพยาบาลจะดึงดูดใจนั้นจะต้องประกอบด้วยความสุข 3 ด้าน ดังนี้ บุคลากรมีความสุข (Staff well-being) โรงพยาบาลหรือสังคมที่

มีความสุข (Hospital well-being) และผู้รับบริการมีความสุข (Client well-being) สิ่งเหล่านี้จะส่งเสริมให้เกิดการคงอยู่ และดึงดูดวิชาชีพพยาบาลไว้ได้

Manion (2002) ได้ศึกษาความสุขในการทำงานพบว่าปัจจัยที่ส่งเสริมความสุขในการทำงาน ได้แก่ การรับรู้ลักษณะงาน สภาพแวดล้อมในการทำงาน ภาวะผู้นำ

Lykken and Tellegen (2003) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า ร้อยละ 80 ของบุคคลที่มีความสุขเกิดจากพื้นฐานชีวิตที่ดีและปัจจัยส่งเสริมอีกหลายประการเช่น ระดับการศึกษา รายได้ ครอบครัว สถานภาพสมรส ตลอดจนการดำเนินชีวิตโดยยึดหลักศาสนาและแนวคิดทางศีลธรรม นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ที่มีพื้นฐานฐานะทางเศรษฐกิจทางสังคมที่ดี จะมีความสุขในชีวิตมากกว่าผู้ที่มีพื้นฐานฐานะเศรษฐกิจสังคมต่ำ

Kall (2004) ได้ศึกษาวิจัยความสุขในงานมีความสัมพันธ์ทางลบกับอัตราการลาออกจากงานและพบว่าความรู้สึกเป็นสุขเกิดจากประสบการณ์ที่สมหวังจากการทำงาน เพราะมีแรงจูงใจที่ทำให้สนุกสนานและมีความรู้สึกที่ดีกับการทำงาน ให้ผลลัพธ์เชิงบวกในประสบการณ์ชีวิตเช่น การมีรายได้เพิ่มขึ้น ผลงานมีคุณภาพ มีชีวิตชีวาในการทำงาน มีความคิดสร้างสรรค์

New Economic Foundation (2006) ได้เผยแพร่ผลการวัดความสุขของประชาชนใน 178 ประเทศทั่วโลก โดยมีกลุ่มปัจจัยต่างๆจากหลากหลายองค์กระระหว่างประเทศนำมาประกอบกัน ในสมการทางคณิตศาสตร์ ได้แก่ ความพึงพอใจในชีวิต อายุขัย และการบริหารจัดการระบบนิเวศ และทรัพยากร

Diener and Seligman (2002) ได้สัมภาษณ์และสังเกตการณ์อย่างใกล้ชิดในคนที่มีความสุขแต่กลับพบว่าคนกลุ่มนี้มีเรื่องให้ก่อกวนใจเท่ากับคนทั่วไปแต่มีปัจจัย 2 อย่างที่ทำให้มีความสุขซึ่งได้แก่ วิธีตีความปัญหาที่เป็นเชิงบวก และมีช่วงเวลาพักผ่อนเพียงพอที่รวดเร็ว

ประภัสสร ฉันทศรัทธาการ (2544) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า คุณลักษณะของงานพยาบาลเป็นตัวประกอบหนึ่งของคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลประจำการ และอธิบายว่าพยาบาลส่วนใหญ่คำนึงถึงคุณค่าของงานพยาบาล ซึ่งเป็นเรื่องคุณค่าทางด้านจิตใจ ทำให้มีความสุข มีความภาคภูมิใจ อีกทั้งเป็นงานที่มีเกียรติและศักดิ์ศรี บุคคลทั่วไปและสังคมให้การยอมรับว่าเป็นวิชาชีพที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญ ทำให้เห็นคุณค่าในวิชาชีพ ช่วยให้มีโอกาสประสบความสำเร็จในการดำรงชีวิต

ชิวะนันท์ พิษสะกะ (2545) ศึกษาวิจัยพบว่าการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของบุคลากรในองค์กรธุรกิจส่งเสริมให้เกิดความสุขความสำเร็จในการทำงาน

อรุณวดี คุ่มสิริพิทักษ์ (2545) ได้ศึกษาวิจัยพบว่า ความสุขในการทำงาน การเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน เป็นวิธีการหรือแนวทางในการกระจายอำนาจให้กับบุคคลให้เป็นคนที่มีอำนาจ

ในตนเอง มีความเป็นอิสระ สามารถควบคุมสิ่งต่างๆ ได้ ทั้งในด้านวิธีการทำงาน การบริหาร ส่งเสริมสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้ออำนวยให้สามารถปฏิบัติงานตามเป้าหมายได้สูงสุด สามารถทำงานร่วมกับบุคคลอื่น เพื่อพัฒนาองค์การให้ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้บุคคลเห็นคุณค่าในงานมีความสุขในการทำงาน ส่งผลต่อพฤติกรรมในการทำงานและประสิทธิผลขององค์การ

จงจิต เลิศวิบูลย์มงคล (2546) ศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่าพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ รับรู้ถึงความพึงพอใจในงานของตนเอง และมีอารมณ์ทางบวกในการทำงานอยู่ในระดับสูง อาจเนื่องจากพยาบาลประจำการ มองเห็นคุณค่าและประโยชน์ของงานที่ตนกระทำอยู่ ทำให้เกิดความรู้สึกภูมิใจอีกทั้งงานที่ทำส่งเสริมการใช้สติปัญญา ทำให้ต้องพิจารณาเชิงเหตุผลตลอดเวลา ประกอบกับงานของพยาบาลเป็นงานที่ต้องกระทำกับคุณภาพชีวิตของบุคคลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ พยาบาลจึงต้องทำงานบนพื้นฐานของความรับผิดชอบเชิงศีลธรรม เพื่อการทำงานอย่างถูกต้อง ซื่อสัตย์และเชื่อถือได้ สมเหตุสมผลในการกระทำ จึงทำให้พยาบาลทำงานอย่างมีความสุข

พรรณิภา สืบสุข (2548) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ลักษณะงาน ภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหรือผู้ช่วย กับความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่าความสุขในการทำงานของพยาบาลอยู่ในระดับสูง

กัลยารัตน์ อ่องคณา (2549) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้คุณค่าในตน สภาพแวดล้อมในงานกับความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลเอกชน เขตกรุงเทพมหานคร พบว่า การที่พยาบาลประจำการมีการติดต่อสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและบุคคลอื่นอยู่ตลอดเวลา ก่อให้เกิดช่วยเหลือกันและเมื่อเกิดปัญหาต่างๆ มีการร่วมกันคิดและหาเหตุผลในการแก้ปัญหา เกิดความผูกพันในงานที่ปฏิบัติก่อให้เกิดมีความสุขในการทำงาน และบุคคลจะมีความสุขก็ต่อเมื่อได้รับการยอมรับและไว้วางใจซึ่งกันและกัน

ปริดาภรณ์ สีปากดีและคณะ (2550) ได้ศึกษาวิจัยความสุขของบุคลากรศิริราชพบว่า ระดับความสุขเท่ากับคนทั่วไปตามเกณฑ์ของกรมสุขภาพจิตฯ ด้านระบบงาน ด้านการเรียนรู้ของพนักงานและการสร้างแรงจูงใจรวมทั้งด้านความเป็นอยู่ที่ดีและความพึงพอใจของพนักงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง

จากแนวคิดดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ความสุขในการทำงานช่วยเสริมสร้างให้มีการร่วมกันทำงานอย่างสร้างสรรค์ งานของวิชาชีพพยาบาลเป็นงานที่เสียสละและมีคุณค่าทางสังคม หากพยาบาลทำงานอย่างมีความสุข จะทำให้เกิดผลดีต่อผู้มารับบริการเกิดการสร้างสรรค์งานอย่างมีคุณภาพ พยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ เป็นบุคลากรในทีม

สุขภาพจำนวนมากที่จำเป็นต้องเผชิญกับภาวะเครียดทางด้านสุขภาพ อีกทั้งงานที่ต้องก้าวทันเทคโนโลยีและระบบงานที่ซับซ้อนมากขึ้นเพื่อมุ่งสู่งานคุณภาพและผลประโยชน์สูงสุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความสุขในการทำงานของพยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 464 คน ที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นพยาบาลวิชาชีพ งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช
2. ยินดีให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

การเลือกตัวอย่าง

1. ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 215 คน เนื่องจากทราบจำนวนประชากรที่แน่นอนจึงใช้สูตรทาโร ยามาเน (Taro Yamane, 1973)

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของกลุ่มประชากร

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้ (กำหนดที่ 0.05)

$$n = \frac{464}{1 + 464 \times (0.0025)}$$
$$n = 215$$

จากการคำนวณได้จำนวนตัวอย่าง 215 คน สํารองแบบสอบถามจำนวน 10% ของจำนวนตัวอย่างที่คำนวณได้ เนื่องจากแบบสอบถามที่รวบรวมได้ข้อมูลอาจไม่สมบูรณ์ จะได้จำนวนตัวอย่าง $215+22 = 237$ คน สามารถเก็บตัวอย่างจากพยาบาลในหอผู้ป่วยทั้ง 28 หอผู้ป่วย

2. กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ จํานกตามหอผู้ป่วยตามสัดส่วนประชากรและการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 215 ราย โดยเลือกพยาบาลจากทุกหอผู้ป่วย ที่ยินดีให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ จํานกตามหอผู้ป่วย

ลำดับที่	หอผู้ป่วย	พยาบาล	
		จำนวนประชากร(คน)	จำนวนตัวอย่าง(คน)
1	72 ปีชั้น 4 ตะวันตกเหนือ	14	7
2	72 ปีชั้น 4 ตะวันตกใต้	14	7
3	72 ปีชั้น 7 ชายเหนือ	12	6
4	72 ปีชั้น 7 ชายใต้	14	7
5	72 ปีชั้น 7 หญิงเหนือ	12	6
6	72 ปีชั้น 7 หญิงใต้	12	6
7	72 ปีชั้น 8 ตะวันออก	12	6
8	72 ปีชั้น 8 ตะวันตก	13	7
9	เฉลิมพระเกียรติ 7 เหนือ	14	7
10	เฉลิมพระเกียรติ 7 ใต้	14	7
11	เฉลิมพระเกียรติ 10	14	7
12	เฉลิมพระเกียรติ 11	13	7
13	84 ปีชั้น 2 ตะวันตก(เปลี่ยนอวัยวะ)	14	7
14	84 ปีชั้น 3 ตะวันตกเหนือ	18	9
15	84 ปีชั้น 3 ตะวันตกใต้	13	7
16	84 ปีชั้น 8 ตะวันออก	12	6

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ลำดับที่	หอผู้ป่วย	พยาบาล	
		จำนวนประชากร(คน)	จำนวนตัวอย่าง(คน)
17	ไอซียูประสาทศัลยศาสตร์	25	13
18	ไอซียูตั้งตรงจิตร	42	22
19	ไอซียูสลาด ท้าววงศ์	22	11
20	ไอซียูลำอังก์ คุรุรัตน์พันธ์	26	13
21	ไอซียูอินทรสุนศรี	22	11
22	ไอซียูอุบัติเหตุ	24	12
23	อุบัติเหตุ 3 พิเศษ	13	7
24	อุบัติเหตุ 3 สามัญ	17	9
25	อุบัติเหตุ 4	14	7
26	สลากกินแบ่ง 5	17	9
27	บาดเจ็บกระดูกสันหลัง	16	8
28	HDU	11	6
รวม		464	237

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบวัดความสุขในการทำงานที่พัฒนาขึ้น โดยจงจิต เลิศวิบูลย์มงคล (2546) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยรวมเท่ากับ 0.90 (จงจิต เลิศวิบูลย์มงคล) และได้รับอนุญาตให้ใช้แบบสอบถามนี้ได้ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วย อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ประสิทธิภาพในการทำงาน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความสุขในการทำงาน 4 ด้าน

1. ด้านความพึงพอใจในชีวิต ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ
2. ด้านความพึงพอใจในงาน ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ
3. ด้านอารมณ์ทางบวก ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ
4. ด้านอารมณ์ทางลบ ประกอบด้วยข้อคำถาม 5 ข้อ

แบบสอบถามความสุขในการทำงานนี้ ข้อคำถามจะมีคำตอบให้เลือกตอบในลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เลือกตอบ 5 ระดับ คือ เป็นจริงที่สุด เป็นจริงมาก เป็นจริงปานกลาง เป็นจริงน้อย และเป็นจริงน้อยที่สุด ได้คะแนน ตั้งแต่ 5 จนถึง 1 ตามลำดับ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

- 5 = เป็นจริงที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงที่สุด
หรือมีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นตลอดเวลา
- 4 = เป็นจริงมาก หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงมาก
หรือมีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นบ่อยมาก
- 3 = เป็นจริงปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงปานกลาง
หรือมีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นบ่อย
- 2 = เป็นจริงน้อย หมายถึง ข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงน้อย
หรือมีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นบางครั้ง
- 1 = เป็นจริงน้อยที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริง
หรือมีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นน้อยมากหรือไม่เกิดเลย

การแปลคะแนนระดับความสุขในการทำงาน มีเกณฑ์การคิดคะแนนดังนี้ โดยนำคะแนนของผู้ตอบแต่ละคนมารวมกัน แล้วหาค่าเฉลี่ย ใช้หลักการแปลผลค่าเฉลี่ย ในการให้ความหมายคะแนน ดังนี้ (ประคอง กรรณสูต, 2538)

- คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00 การแปลผลระดับ ความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูงมาก
- คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 การแปลผลระดับ ความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูง
- คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49 การแปลผลระดับ ความสุขในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง
- คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49 การแปลผลระดับ ความสุขในการทำงานอยู่ในระดับต่ำ
- คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49 การแปลผลระดับ ความสุขในการทำงานอยู่ในระดับต่ำมาก

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถามความสุขในการทำงานของพยาบาล ได้พัฒนาขึ้นโดยจงจิต เลิศวิบูลย์มงคล (2546) โดยใช้การตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) เท่ากับ 0.90

จริยธรรมการวิจัยในคน

มีขั้นตอนในการขออนุมัติและวิธีการเตรียมโครงการวิจัย ดังนี้

1. นำโครงการร่างการค้นคว้าอิสระพร้อมเอกสารประกอบการขออนุมัติ เสนอรองคณบดีฝ่ายวิจัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เพื่อขออนุมัติในการเก็บข้อมูล

2. นำเสนอโครงการร่างการค้นคว้าอิสระพร้อมเอกสารประกอบการขออนุมัติ ต่อคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เพื่อขออนุมัติดำเนินการวิจัย

3. เอกสารประกอบการขออนุมัติ ดังนี้

3.1. แบบเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน (Submission Form) 4 ชุด

3.2. โครงการร่างการค้นคว้าอิสระที่ผ่านการสอบปกป้องแล้ว (Proposal) 4 ชุด

3.3. ประวัติส่วนตัวผู้วิจัย

3.4. ประวัติอาจารย์ที่ปรึกษา

3.5. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย (Participant Information Sheet) และหนังสือ

แสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย (Informed Consent Form) 4 ชุด

3.6. แบบบันทึกข้อมูลสำหรับการวิจัย (Case Record Form) หรือแบบสอบถาม (Questionnaire) 4 ชุด

3.7. เอกสารขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

3.8. เอกสารอนุมัติโครงการร่างการค้นคว้าอิสระ จากมหาวิทยาลัยศิลปากร

4. นำเอกสารรับรองโครงการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน และเอกสารอนุมัติในการเก็บข้อมูลจากรองคณบดีฝ่ายวิจัย เสนอต่อหัวหน้าหน่วยวิจัย ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช เพื่อขออนุมัติดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัยมีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยนำเอกสารขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ถึงคณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมเอกสารประกอบการขออนุมัติ เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ และขออนุมัติโครงการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

2. หลังจากได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดย

2.1 ผู้วิจัยนำเอกสารรับรองโครงการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน และเอกสารอนุมัติในการเก็บข้อมูลจากรองคณบดีฝ่ายวิจัย เสนอต่อหัวหน้าหน่วยวิจัย ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช พร้อมแบบสอบถาม 237 ชุด เพื่อขออนุมัติดำเนินการวิจัย โดยเก็บข้อมูลในงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ มีหอผู้ป่วยทั้งหมด 28 หอผู้ป่วย

2.2 ให้พยาบาลที่ยินดีให้ความร่วมมือในการวิจัย ตอบแบบสอบถาม แล้วส่งกลับคืนมาที่สำนักงาน งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช

2.3 ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 2 สัปดาห์ คือ 1-15 กุมภาพันธ์ 2553

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS FOR WINDOWS (Statistical Package For The Social Science For Windows) โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่น 95 %

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics)

1. ข้อมูลลักษณะทั่วไปของพยาบาลวิชาชีพ ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน รายได้ วิเคราะห์โดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความสุขในการทำงาน วิเคราะห์โดยใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แยกตามรายด้านและรายข้อ

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามความสุขในการทำงาน จากพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ ที่ยินดีให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 2 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 1-15 กุมภาพันธ์ 2553 จากกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 237 ราย ซึ่งผู้วิจัยได้ตัดแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ครบถ้วนออกไปและได้แบบสอบถามกลับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง 210 ราย คิดเป็นร้อยละ 88.61 จากการศึกษาผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัดโดยคำนวณหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงจากแบบสอบถาม 210 ฉบับ ได้ค่าโดยรวมเท่ากับ 0.90 ซึ่งการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้นำเสนอ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านประชากรของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช ซึ่งประกอบด้วย อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์การทำงาน การทำงานพิเศษ (แสดงไว้ในตารางที่ 2)

ส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช (แสดงไว้ในตารางที่ 3-7)

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปด้านประชากรของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราชซึ่งประกอบด้วย อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์การทำงาน การทำงานพิเศษ

ตารางที่ 2 ข้อมูลทั่วไปด้านประชากรของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำแนกตาม อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้ ประสบการณ์การทำงาน การทำงานพิเศษ (n = 210)

ข้อมูลทั่วไปด้านประชากร	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
20-30 ปี	93	44.29
31-40 ปี	82	39.05
41-50 ปี	24	11.43
51-60 ปี	11	5.23
Mean = 33.12, Min = 22, Max = 53, S.D. = 8.20		
สถานภาพสมรส		
โสด	167	79.50
คู่	42	20.00
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	1	0.50
ระดับการศึกษา		
ปริญญาตรีเทียบเท่า	184	87.60
ปริญญาโท	26	12.40

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไปด้านประชากร	จำนวน	ร้อยละ
รายได้		
ต่ำกว่าเท่ากับ15,000บาท	9	4.30
15,001 – 20,000 บาท	69	32.80
20,001 – 25,000 บาท	68	32.40
25,001 – 30,000 บาท	42	20.00
30,000 บาท ขึ้นไป	22	10.50
รายได้เพียงพอ		
เพียงพอ	135	64.29
ไม่เพียงพอ	75	35.71
ประสบการณ์		
1- 5 ปี	69	32.85
6 - 10 ปี	60	28.57
11 - 15 ปี	44	20.95
15 ปีขึ้นไป	37	17.63
Mean = 10.50, Min = 1, Max = 35, S.D. = 7.98		
ทำงานพิเศษ		
ไม่ทำ	150	71.43
ทำ	60	28.57

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ ออร์โธปิดิกส์มีอายุเฉลี่ย 33 ปี ($\bar{x}$ 33.12, SD 8.20) ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี (93 คน) คิดเป็น 44.29% รองลงมาคืออายุระหว่าง 31-40 ปี (82 คน) คิดเป็น 39.05% ส่วนกลุ่มอายุ 51-60 ปี มีจำนวนน้อยที่สุด (11 คน) คิดเป็น 5.23% ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด (167 คน) คิดเป็น 79.50% สถานภาพสมรสคู่ (42 คน) คิดเป็น 20% ส่วนสถานภาพ หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่มีจำนวนเพียง 0.50% (1คน) ระดับการศึกษาส่วนใหญ่จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี (184 คน) คิดเป็น 87.60% ระดับปริญญาโท (26 คน) คิดเป็น 12.40% ส่วนใหญ่มีรายได้ 15,000 - 20,000 บาท (69คน) คิดเป็น 32.85% รองลงมามีรายได้ 20,001-25,000 บาท (68 คน) คิดเป็น 32.38% ส่วนรายได้ต่ำกว่า 15,000 บาท มีจำนวนน้อยที่สุด (9คน) คิดเป็น 4.30% รายได้ส่วนใหญ่เพียงพอต่อความต้องการ (135คน) คิดเป็น 64.29% ส่วนรายได้ไม่เพียงพอ (75คน) คิดเป็น 35.71% ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี (69 คน) คิดเป็น 32.85% รองลงมามีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี (60 คน) คิดเป็น 28.57% ประสบการณ์การทำงาน 11-15ปี (44คน) คิดเป็น 20.95% และประสบการณ์การทำงาน 15 ปีขึ้นไปจำนวนน้อยที่สุด (37คน) คิดเป็น 17.63% ส่วนใหญ่ไม่ทำงานพิเศษ (150คน) คิดเป็น 71.43% ทำงานพิเศษ (60คน) คิดเป็น 28.57%

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ภาพรวม ระดับความสุขในการทำงาน ของพยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช (n = 210)

ภาพรวมระดับความสุขในการทำงาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ในภาพรวมท่านมีความสุขในการทำงานอยู่ที่ระดับ	3.65	0.84	สูง

จากตารางที่ 3 พบว่าภาพรวมระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ = 3.65)

ตารางที่ 4 ระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราชจำแนกตามรายด้าน (n = 210)

ความสุขในการทำงาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ด้านอารมณ์ทางด้านบวก	3.96	0.77	สูง
ด้านความพึงพอใจในงาน	3.85	0.85	สูง
ด้านความพึงพอใจในชีวิต	3.50	0.86	สูง
ด้านอารมณ์ทางด้านลบ	2.67	1.02	ปานกลาง
โดยรวม	3.50	0.89	สูง

จากตารางที่ 4 ความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.50$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า คะแนนเฉลี่ยด้านอารมณ์ทางด้านบวก มีค่าสูงสุด ($\bar{x} = 3.96$) รองลงมาคือด้านความพึงพอใจในชีวิตและด้านความพึงพอใจในงาน ($\bar{x} = 3.85$ และ 3.50 ตามลำดับ) ส่วนด้านที่มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลางคือด้านอารมณ์ทางลบมีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x} = 2.67$)

ตารางที่ 5 ระดับความสุขในการทำงาน ด้านความพึงพอใจในชีวิตของพยาบาล งานการพยาบาล ศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราชจำแนกตามรายชื่อ (n = 210)

ด้านความพึงพอใจในชีวิต	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ท่านมีความพึงพอใจในประสบการณ์ที่ได้รับในชีวิต	3.66	0.82	สูง
ท่านมีความพึงพอใจในชีวิตปัจจุบัน	3.61	0.81	สูง
ท่านมีความสมหวังกับเป้าหมายในชีวิตที่ท่านกำหนดไว้	3.42	0.88	ปานกลาง
ท่านได้ดำรงตำแหน่งที่ตนเองคาดหวัง	3.40	0.91	ปานกลาง
ท่านมีความสุขในการทำงาน	3.40	0.85	ปานกลาง
โดยรวม	3.50	0.85	สูง

จากตารางที่ 5 พบว่า ความสุขในการทำงานด้านความพึงพอใจในชีวิตของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.50$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีความพึงพอใจในประสบการณ์ที่ได้รับในชีวิตมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.66$) รองลงมา มีความพึงพอใจในชีวิตปัจจุบัน ($\bar{x} = 3.61$) ความสมหวังกับเป้าหมายในชีวิตที่กำหนดไว้ มีความสุขในการทำงานและได้ดำรงตำแหน่งที่ตนเองคาดหวัง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.42$ 3.40 และ 3.40 ตามลำดับ)

ตารางที่ 6 ระดับความสุขในการทำงาน ด้านความพึงพอใจในงานของพยาบาล งานการพยาบาล ศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำแนกตามรายชื่อ

ด้านความพึงพอใจในงาน	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ได้ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม	4.33	0.68	สูง
มีความสุขเมื่องานที่ทำประสบความสำเร็จ	4.10	0.81	สูง
มีความสุขเมื่อได้ทำงานที่ชอบ	3.91	0.86	สูง
รู้สึกชอบงานที่ทำอยู่ในขณะนี้	3.55	0.94	สูง
พึงพอใจในสภาพแวดล้อมของการทำงาน	3.45	0.98	ปานกลาง
โดยรวม	3.85	0.85	สูง

จากตารางที่ 6 พบว่า ความสุขในการทำงาน ด้านความพึงพอใจในงาน ของพยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราชมีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.86$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า การได้ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.33$) รองลงมาคือ การมีความสุขเมื่องานที่ทำประสบความสำเร็จ และมีความสุขเมื่อได้ทำงานที่ตนเองชอบ ($\bar{x} = 4.10$ และ 3.91 ตามลำดับ) ส่วนชื่อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือ พึงพอใจในสภาพแวดล้อมของการทำงาน ($\bar{x} = 3.45$)

ตารางที่ 7 ระดับความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางบวกของพยาบาล งานการพยาบาล
ศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำแนกตามรายชื่อ (n = 210)

ด้านอารมณ์ทางบวก	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ท่านคิดว่างานของท่านได้บุญกุศล	4.34	0.68	สูง
ชีวิตท่านมีคุณค่าเมื่อได้ทำงาน	4.17	0.85	สูง
ท่านมีความรักและเอาใจใส่ในงานที่ทำ	3.94	0.90	สูง
ท่านยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอขณะทำงาน	3.77	0.91	สูง
ท่านรู้สึกสนุกสนานกับการทำงาน	3.59	0.88	สูง
โดยรวม	3.96	0.77	สูง

จากตารางที่ 7 พบว่า ความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางบวกในชีวิตของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.96$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า คิดว่างานที่ท่านได้บุญกุศลมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.34$) รองลงมาคือ ชีวิตมีคุณค่าเมื่อได้ทำงาน และมีความรักและเอาใจใส่ในงานที่ทำ ($\bar{x} = 4.17$ และ 3.94 ตามลำดับ) ส่วนรู้สึกสนุกสนานกับการทำงานมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.59$)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางลบของพยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์โรงพยาบาลศิริราช จำแนกตามรายชื่อ (n = 210)

ด้านอารมณ์ทางลบ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ
ท่านรู้สึกเหนื่อยหน่ายเมื่อการทำงานขาดความสามัคคี	2.72	1.16	ปานกลาง
ท่านรู้สึกหงุดหงิดเมื่อผู้ร่วมงานไม่รับผิดชอบ	2.66	1.06	ปานกลาง
ท่านรู้สึกเบื่องานเมื่อเห็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง	2.66	1.07	ปานกลาง
ท่านคับข้องใจเมื่อสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการทำงาน	2.66	1.01	ปานกลาง
ท่านไม่สบายใจเมื่อเห็นการทำงานที่ไม่ซื่อสัตย์	2.65	1.14	ปานกลาง
โดยรวม	2.67	1.02	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 พบว่าความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางลบของพยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.67$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า รู้สึกเหนื่อยหน่ายเมื่อการทำงานขาดความสามัคคี มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{x} = 2.72$) รองลงมา คือรู้สึกหงุดหงิดเมื่อผู้ร่วมงานไม่รับผิดชอบ รู้สึกเบื่องานเมื่อเห็นการกระทำที่ไม่ถูกต้องอยู่ และคับข้องใจเมื่อสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงานซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 2.66$) ส่วนชื่อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด คือไม่สบายใจเมื่อเห็นการทำงานที่ไม่ซื่อสัตย์ ($\bar{x} = 2.65$)

ตารางที่ 9 ระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำแนกตามอายุ (n = 210)

ปัจจัย ส่วน บุคคล	ความสุขในการทำงาน							
	ด้านอารมณ์ ทางบวก		ด้านความพึงพอใจ ในงาน		ด้านความพึงพอใจ ในชีวิต		ด้านอารมณ์ ทางลบ	
	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ
อายุ								
20-30 ปี	3.88	สูง	3.76	สูง	3.40	ปานกลาง	2.67	ปานกลาง
31-40 ปี	4.04	สูง	3.95	สูง	3.59	สูง	2.67	ปานกลาง
41-50 ปี	4.02	สูง	3.94	สูง	3.63	สูง	2.65	ปานกลาง
51-60 ปี	3.93	สูง	3.96	สูง	3.44	ปานกลาง	2.69	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 ความสุขในการทำงานของพยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำแนกตามอายุ พบว่าทุกช่วงอายุมีความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 4.04$ 4.02 3.93 3.88 ตามลำดับ) ความสุขในการทำงานด้านความพึงพอใจในงานช่วงอายุที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 51-60 ปี ($\bar{x} = 3.96$) รองลงมาคือ 31-40 ปี และ 20-30 ปี ตามลำดับ ($\bar{x} = 3.95$ และ 3.76) ด้านความพึงพอใจในชีวิตช่วงอายุที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 41-50 ปี ($\bar{x} = 3.63$) รองลงมาคือ 31-40 ปี ($\bar{x} = 3.59$) ส่วนด้านอารมณ์ทางลบทุกช่วงอายุมีความสุขในการทำงานในระดับปานกลาง

ตารางที่ 10 ระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำแนกตามสถานภาพสมรส (n = 210)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความสุขในการทำงาน							
	ด้านอารมณ์ทางบวก		ด้านความพึงพอใจในงาน		ด้านความพึงพอใจในชีวิต		ด้านอารมณ์ทางลบ	
	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ
สถานภาพสมรส								
โสด	3.98	สูง	3.86	สูง	3.51	สูง	2.69	ปานกลาง
คู่	3.87	สูง	3.86	สูง	3.49	ปานกลาง	2.57	ปานกลาง
หม้าย/หย่า/แยกกันอยู่	4.40	สูง	4.60	สูง	3.40	ปานกลาง	3	ปานกลาง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนวิจัยสิทธิ์
 จากตารางที่ 10 ระดับความสุขในการทำงานของพยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ จำแนกตามสถานภาพสมรส พบว่า ทุกสถานภาพสมรสมีระดับความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางบวก และด้านความพึงพอใจในงานอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านอารมณ์ทางลบอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 11 ระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำแนกตามการศึกษา (n = 210)

ปัจจัยส่วน บุคคล	ความสุขในการทำงาน							
	ด้านอารมณ์ ทางบวก		ด้านความพึงพอใจ ในงาน		ด้านความพึงพอใจ ในชีวิต		ด้านอารมณ์ ทางลบ	
	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ
ระดับ การศึกษา								
ปริญญาตรี	3.95	สูง	3.85	สูง	3.49	ปานกลาง	2.69	ปานกลาง
ปริญญาโท	4.06	สูง	3.95	สูง	3.57	สูง	2.49	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 ระดับความสุขในการทำงานของพยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำแนกตามการศึกษาพบว่า ทุกระดับการศึกษามีความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางบวก ด้านความพึงพอใจในชีวิต อยู่ในระดับสูง ส่วนด้านอารมณ์ทางลบ ทุกระดับการศึกษามีความสุขอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 12 ระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์
ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำแนกตามรายได้ (n = 210)

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความสุขในการทำงาน							
	ด้านอารมณ์ ทางบวก		ด้านความพึงพอใจ ในงาน		ด้านความพึงพอใจ ในชีวิต		ด้านอารมณ์ ทางลบ	
	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ
รายได้ ต่ำกว่าเท่ากับ15,000บาท	3.93	สูง	3.62	สูง	3.36	ปานกลาง	2.62	ปานกลาง
15,001 – 20,000 บาท	4.01	สูง	3.86	สูง	3.52	ปานกลาง	2.66	ปานกลาง
20,001 – 25,000 บาท	3.85	สูง	3.78	สูง	3.41	ปานกลาง	2.75	ปานกลาง
25,001 – 30,000 บาท	4.05	สูง	4.03	สูง	3.64	สูง	2.67	ปานกลาง
30,000 บาท ขึ้นไป	3.99	สูง	3.91	สูง	3.92	สูง	2.45	ปานกลาง

มหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนวิจัยศัลยกรรม
จากตารางที่ 12 ระดับความสุขในการทำงานของพยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์
และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ จำแนกตามรายได้ พบว่ารายได้ในช่วง 25,001-30,000 บาท มี
ความสุขในด้านอารมณ์ทางบวก และด้านความพึงพอใจในงาน อยู่ในระดับสูง ($\bar{x}$ = 4.05 และ 4.03
ตามลำดับ) ด้านความพึงพอใจในชีวิต ช่วงรายได้ 30,000 บาทขึ้นไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}$ = 3.92)
รองลงมาคือ รายได้ 25,001 – 30,000 บาท ($\bar{x}$ = 3.64) ส่วนด้านอารมณ์ทางลบ ทุกช่วงรายได้มี
ความสุขอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 13 ระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และ
ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำแนกตามประสบการณ์ (n = 210)

ปัจจัยส่วน บุคคล	ความสุขในการทำงาน							
	ด้านอารมณ์ ทางบวก		ด้านความพึงพอใจ ในงาน		ด้านความพึงพอใจ ในชีวิต		ด้านอารมณ์ ทางลบ	
	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ
ประสบการณ์								
1 - 5 ปี	3.85	สูง	3.70	สูง	3.35	ปานกลาง	2.69	ปานกลาง
6 - 10 ปี	4.02	สูง	3.95	สูง	3.62	สูง	2.63	ปานกลาง
11-15 ปี	4.05	สูง	3.95	สูง	3.56	สูง	2.72	ปานกลาง
15 ปีขึ้นไป	3.96	สูง	3.94	สูง	3.53	สูง	2.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 13 ระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์
และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำแนกตามประสบการณ์ พบว่าทุกช่วง
ประสบการณ์มีความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางบวก และด้านความพึงพอใจในชีวิตอยู่ใน
ระดับสูง ด้านความพึงพอใจในชีวิต ประสบการณ์ ช่วง 6 - 10 ปี 11 - 15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป มี
ระดับความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.62$ 3.56 และ 3.53) ส่วนด้านอารมณ์ทางลบทุก
ระดับมีความสุขอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 14 ระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และ ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำแนกตามการทำงานพิเศษ (n = 210)

ปัจจัยส่วน บุคคล	ความสุขในการทำงาน							
	ด้านอารมณ์ ทางบวก		ด้านความพึงพอใจ ในงาน		ด้านความพึงพอใจ ในชีวิต		ด้านอารมณ์ ทางลบ	
	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ	$\bar{x}$	ระดับ
ทำงานพิเศษ								
ไม่ทำ	3.98	สูง	3.88	สูง	3.54	ปานกลาง	2.66	ปานกลาง
ทำ	3.90	สูง	3.83	สูง	3.41	ปานกลาง	2.70	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 ระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำแนกตามการทำงานพิเศษ พบว่า ไม่ทำงานพิเศษมีความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางบวก ด้านความพึงพอใจในชีวิตอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.98$ และ 3.88) ด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านอารมณ์ทางลบ ไม่ทำงานพิเศษและทำงานพิเศษมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช

กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราชโดยใช้สูตรทาโรยามาเน (Taro Yamane, 1973) ในการคำนวณ ได้กลุ่มตัวอย่าง 210 ราย สุ่มแบบสอบถามจำนวนร้อยละ 10 ของจำนวนตัวอย่างที่คำนวณ ได้กลุ่มตัวอย่าง 237 ราย ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบ จำแนกตามหอผู้ป่วย 28 หอผู้ป่วยตามสัดส่วนประชากร และการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ที่ประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปด้านประชากรของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความสุขในการทำงาน ได้นำเครื่องมือที่พัฒนาขึ้นโดย จงจิต เลิศวิบูลย์มงคล (2546) ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยง (Cronbach' s Alpha Coefficient) โดยรวมเท่ากับ 0.90 และได้รับอนุญาตให้ใช้แบบสอบถามนี้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีส่งแบบสอบถาม ทั้งสิ้น 237 ฉบับ ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล 2 สัปดาห์ ระหว่างวันที่ 1-15 กุมภาพันธ์ 2553 และได้รับแบบสอบถามกลับคืนภายในระยะเวลาที่กำหนด แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ครบถ้วนใช้ในการวิเคราะห์ได้ จำนวน 210 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 88.61 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows คำนวณค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปด้านประชากร

จากการศึกษาพบว่าพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราชมีอายุเฉลี่ย 33 ปี อยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.29 สถานภาพโสด คิดเป็นร้อยละ 79.50 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 87.60 มีรายได้ 15,000 - 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.85 มีรายได้เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 64.29 มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.85 ไม่ได้ทำงานพิเศษคิดเป็นร้อยละ 71.43

2. ข้อมูลความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช มีระดับความสุขในการทำงานโดยรวมของทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.50$) ซึ่งสอดคล้องกับระดับความสุขในภาพรวมที่อยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.65$) ความสุขในการทำงานของพยาบาลแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความพึงพอใจในชีวิต คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.50$) 2. ด้านความพึงพอใจในงาน คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.85$) 3. ด้านอารมณ์ทางบวก คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.96$) 4. ด้านอารมณ์ทางลบ คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.67$)

2.1 ด้านความพึงพอใจในชีวิต มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.50$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความพึงพอใจในประสบการณ์ที่ได้รับในชีวิตมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.66$) รองลงมาคือความพึงพอใจในชีวิตปัจจุบัน ($\bar{x} = 3.61$) ความสัมพันธ์กับเป้าหมายในชีวิตที่กำหนดไว้ มีความสุขในการทำงาน และได้ดำรงตำแหน่งที่ตนเองคาดหวัง อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.42$ 3.40 และ 3.40 ตามลำดับ)

2.2 ด้านความพึงพอใจในงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.86$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า การได้ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม มีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.33$) รองลงมาคือ การมีความสุขเมื่องานที่ทำประสบความสำเร็จ และมีความสุขเมื่อได้ทำงานที่ตนเองชอบ ($\bar{x} = 4.10$ และ 3.91 ตามลำดับ) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของการทำงาน ($\bar{x} = 3.45$)

2.3 ด้านอารมณ์ทางบวกในชีวิตของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.96$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า คิดว่างานที่ทำได้บุญกุศลมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในระดับสูง ($\bar{x} = 4.37$) รองลงมาคือชีวิตมีคุณค่าเมื่อได้ทำงานและมีความรักและเอาใจใส่ในงานที่ทำ ($\bar{x} = 4.17$ และ 3.94ตามลำดับ) ส่วนความรู้สึกสนุกสนานกับการทำงานมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.59$)

2.4 ด้านอารมณ์ทางลบของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช มีค่าคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.67$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า รู้สึกเหนื่อยหน่ายเมื่อการทำงานขาดความสามัคคีมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับสูงสุด ($\bar{x} = 2.72$) รองลงมาคือรู้สึกหงุดหงิดเมื่อผู้ร่วมงานไม่รับผิดชอบ รู้สึกเบื่องานเมื่อเห็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง และคับข้องใจเมื่อสภาพแวดล้อมไม่เอื้ออำนวยต่อการทำงานซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{x} = 2.66$) ส่วนข้อที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำสุดคือไม่สบายใจเมื่อเห็นการทำงานที่ไม่ซื่อสัตย์ ($\bar{x} = 2.65$)

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

ลักษณะทั่วไปของพยาบาล

จากการศึกษากลุ่มตัวอย่างพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช มีอายุเฉลี่ย 33 ปี อยู่ในช่วงอายุ 20 – 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.29 ซึ่งเป็นช่วงวัยเริ่มต้นของการทำงาน มีพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญา เริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ สุขุม รอบคอบ มีความมุ่งมั่นและมีความรับผิดชอบต่องานหน้าที่ในการทำงาน มีความสนใจเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ สถานภาพโสดคิดเป็นร้อยละ 79.50 เนื่องจาก พยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องขึ้นปฏิบัติงานพยาบาลเพื่อให้การดูแลผู้ป่วยตลอด 24 ชั่วโมงจึงจำเป็นต้องขึ้นเวรเช้า เวรบ่าย เวรดึก ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียน รวมทั้งไม่ได้หยุดในวันหยุดราชการทำให้แบบแผนการดำเนินชีวิตไม่เหมือนคนปกติทั่วไป อีกทั้งในสภาพสังคมปัจจุบัน คนที่มีการศึกษาและมีเศรษฐกิจที่สามารถเลี้ยงชีพตัวเองได้ไม่จำเป็นต้องพึ่งคุ้มครองจะครองสถานภาพโสดเพิ่มจำนวนมากขึ้น การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 87.6 เนื่องจากพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราชต้องจบการศึกษาระดับปริญญาตรี จากคณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล รายได้ส่วนใหญ่อยู่ในระดับ 15,001- 20,000 บาท และ 20,001 – 25,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 32.8 และ 32.4 ตามลำดับ ในด้านรายได้ส่วนใหญ่มีรายได้เพียงพอกับความต้องการ คิดเป็นร้อยละ 64.29 ส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงานพิเศษคิดเป็นร้อยละ 71.43 จากข้อมูลพบว่าพยาบาลส่วนใหญ่มีรายได้มากกว่า 15,000 บาท เนื่องจากพยาบาลมีรายได้ที่เป็นเงินเดือนแล้ว ยังมีรายได้จากค่าเวรป่วยและดึก ค่าผลัด ค่าตอบแทนวิชาชีพขาดแคลน ค่าตอบแทนการดูแลผู้ป่วยที่ใช้เครื่องช่วยหายใจ และโรงพยาบาลศิริราชมีสวัสดิการซึ่งลดรายจ่ายทำให้พยาบาลคิดว่ารายได้เพียงพอจึงไม่ได้ทำงานพิเศษ เช่น สวัสดิการหอพัก อาหารกลางวัน เครื่องแบบ สวัสดิการรักษาพยาบาล รถรับส่ง ประสิทธิภาพการทำงานโดยเฉลี่ยจะมีประสิทธิภาพการทำงาน 10.5 ปี ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.85 ประสิทธิภาพจะทำให้พยาบาลเกิดการเรียนรู้เข้าใจและเกิดทักษะในการทำงานจนมีความชำนาญ เกิดความพึงพอใจในงานที่ทำ แต่สำหรับพยาบาลที่เริ่มเข้าทำงานจะมีพยาบาลพี่เลี้ยงคอยดูแลและให้คำปรึกษาในทุกเรื่องทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว

ความสุขในการทำงานของพยาบาล

การศึกษาความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช พบว่าความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราชโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.50$) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของพรณิภา สืบสุข (2548) และจงจิต เลิศวิบูลย์มงคล (2546) ที่ศึกษาความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ พบว่าความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.75$ $\bar{x} = 3.66$ ตามลำดับ) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ประภัสสร ฉันทศรัทธาการและยุพิน อังสุโรจน์ (2546) ที่รายงานคุณภาพชีวิตของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ของชีวิต คุณภาพชีวิตการทำงานที่ศึกษานั้นหมายถึง ความรู้สึกเป็นสุข พึงพอใจในการทำงาน ทำให้รู้สึกว่าการทำงาานนั้นมีคุณค่า ส่งผลให้การปฏิบัติงานมีคุณภาพ ช่วยให้พยาบาลทำงานได้อย่างมีความสุข จากรายงานดังกล่าว อธิบายได้ว่า งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช มีความสุขอยู่ในระดับสูง เพราะพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช มองเห็นคุณค่าในงานของตนเองและมีความรักในงานที่ปฏิบัติ

เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านอารมณ์ทางบวกมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.96$) เนื่องจากพยาบาล มองเห็นคุณค่าและประโยชน์ในงานที่ตนกระทำอยู่ ทำให้เกิดความภาคภูมิใจในงานและวิชาชีพ อีกทั้งงานที่ทำส่งเสริมการใช้สติปัญญา ทำให้ต้องพิจารณาเชิงเหตุผลตลอดเวลา

ประกอบกับงานของพยาบาลเป็นงานที่ต้องกระทำกับชีวิตของบุคคลอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ พยาบาลจึงต้องทำงานบนพื้นฐานของความรับผิดชอบเชิงศีลธรรม เพื่อการทำงานอย่างถูกต้อง ซื่อสัตย์และเชื่อถือได้ สมเหตุสมผลในการกระทำ จึงทำให้พยาบาลทำงานอย่างมีความสุข เมื่อพิจารณาในรายข้อ พบว่า ข้อที่คิดว่างานของท่านได้บุญกุศลมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.34$) ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Diener (2003) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีความสุขในการทำงาน หมายถึง บุคคลได้กระทำในสิ่งที่ตนรักและพึงพอใจ ชอบและศรัทธาในงานที่ทำ พึงพอใจในประสบการณ์เหล่านั้น ให้ผลต่ออารมณ์ทางบวกมากกว่าอารมณ์ทางลบ

ความสุขในการทำงานด้านความพึงพอใจในงานมีค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.85$) ซึ่งความพึงพอใจในงานอยู่ในระดับสูงสอดคล้องกับ การศึกษาความสุขในการทำงานของบุคลากรศิริราชของปรีดาภรณ์ สิปากดีและคณะ (2550) ที่รายงานว่า ความสุขของบุคลากร โรงพยาบาลศิริราชมีความสุขตามเกณฑ์ของกรมสุขภาพจิต มีความภาคภูมิใจในตนเอง รู้สึกว่าชีวิตมีความสุข ไม่รู้สึกว่าตนเองไร้ค่า เป็นสุขในการช่วยเหลือผู้อื่นมากและมีความสุขกับการริเริ่มงานใหม่ๆ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่ได้ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมมีค่าคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 4.33$) สอดคล้องกับการศึกษา ตัวประกอบคุณภาพชีวิตในการทำงานของพยาบาลประจำการ ของประภัสสร ฉันทศรัทธาการ และยุพิน อังสุโรจน์ (2546) ที่รายงานว่าคุณภาพชีวิตของบุคคลเกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ ของชีวิตโดยเฉพาะกิจกรรมการทำงาน คุณภาพชีวิตการทำงานที่ศึกษานั้น หมายถึง ความรู้สึกเป็นสุข พึงพอใจในการทำงาน และรู้สึกว่าการทำงานทำให้ชีวิตมีคุณค่า ส่งผลต่อการพัฒนางานบริการให้มีคุณภาพ ช่วยให้พยาบาลทำงานได้อย่างมีความสุข

ความสุขในการทำงานด้านความพึงพอใจในชีวิตค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.50$) อธิบายได้ว่าพยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ มีความรัก และใส่ใจในงานที่ตนกระทำ มีความรับผิดชอบสูงต่องานที่กระทำ มองเห็นคุณค่าและประโยชน์ในงานที่ทำ มีความพึงพอใจและภาคภูมิใจกับงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันซึ่งเป็นการกระทำที่ดี กระทำในสิ่งที่ถูกต้อง และมองว่างานที่มีประโยชน์ต่อสังคม สุขใจที่ได้ทำงานที่ตนชอบและงานที่ทำนั้นประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ Diener (2003) ที่กล่าวว่า กิจกรรมที่ทำให้บุคคลมีความสุขเกิดขึ้นจากการกระทำในสิ่งที่ถูกต้องทำความดี มีประโยชน์ และอยู่บนพื้นฐานเหตุผลเชิงศีลธรรม ดังนั้นแนวคิดทฤษฎีความสุขของ Diener (2003) จึงสนับสนุนผลการวิจัยในครั้งนี้ เช่นเดียวกับ ลดาวัลย์ รวมเมฆ (2544) ที่กล่าวว่าบรรยากาศที่ให้ความพึงพอใจในงานเป็นบรรยากาศที่พยาบาลทำงานอย่างมีความสุขและ จงจิต เลิศวิบูลย์มงคล (2546) ที่รายงานว่าพยาบาลประจำการมีความรักและเอาใจใส่ในงานซึ่งเป็นภารกิจหลักที่ตนกระทำ มีความรับผิดชอบต่องานที่กระทำ มองเห็นคุณค่าและประโยชน์ของงานที่ทำ มีความพึงพอใจกับงานที่ทำอยู่ในปัจจุบันได้ทำความดี กระทำในสิ่งที่

ถูกต้อง และมองว่างานที่ทำมีประโยชน์ต่อสังคม ทำให้เกิดความรู้สึกภาคภูมิใจ สุขใจที่ได้ทำงานที่ตนชอบและงานที่ทำนั้นประสบผลสำเร็จ ความสุขในการทำงานด้านความพึงพอใจในชีวิตของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราชโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.50$) ซึ่งสรุปได้ว่าพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ มีความพึงพอใจในชีวิตพึงพอใจกับประสบการณ์ที่ตนเองได้รับจากการทำงาน มีความสุขในการประกอบวิชาชีพพยาบาลมีความพึงพอใจในสภาพชีวิตปัจจุบัน ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มีความพึงพอใจในประสบการณ์ที่ได้รับในชีวิตมีคะแนนเฉลี่ย ($\bar{x} = 3.66$)

ความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางลบของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราชมีค่าคะแนนเฉลี่ยรายด้านต่ำ ($\bar{x} = 2.67$)และผลโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง อธิบายได้ว่าพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช พบว่า สภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ที่ทำให้ไม่สบายใจหรือคับข้องใจมีไม่มาก จึงทำให้ค่าเฉลี่ยโดยรวมของด้านนี้อยู่ในระดับปานกลางและมีค่าคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าด้านอื่น แสดงว่าพยาบาลของงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราชมีอารมณ์ทางลบที่เกี่ยวข้องกับความสุขในการทำงานต่ำกว่าด้านอื่น ทำให้มีผลต่อค่าคะแนนเฉลี่ยความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราชในภาพรวม ได้สอดคล้องกับแนวคิดของ Diener (2003) ที่อธิบายว่า บุคคลจะมีความสุข เมื่อประสบการณ์ที่ได้รับส่งผลต่ออารมณ์ความรู้สึกด้านลบในระดับต่ำ

ข้อมูลระดับความสุขในการทำงาน ของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ ด้านอารมณ์ทางด้านบวก ด้านความพึงพอใจงาน ด้านความพึงพอใจในชีวิต ด้านอารมณ์ทางลบ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย อายุ ประสบการณ์การทำงาน ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส การทำงานพิเศษ พบว่าด้านอารมณ์ทางบวกและด้านความพึงพอใจในงาน ทุกช่วงอายุมีความสุขอยู่ในระดับสูง ด้านความพึงพอใจในงาน ช่วงอายุ 41- 50 ปี และ 31-40 ปี มีความสุขในการทำงานด้านความพึงพอใจในชีวิตอยู่ในระดับสูงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.63 และ 3.59 ส่วนด้านอารมณ์ทางลบทุกช่วงอายุมีความสุขอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลด้านสถานภาพสมรส ทุกสถานภาพสมรสมีความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางด้านบวก ด้านความพึงพอใจในงานในระดับสูง ด้านความพึงพอใจในชีวิต สถานภาพโสดมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ส่วนด้านอารมณ์ทางลบทุกสถานภาพสมรสมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลด้านระดับการศึกษาทุกระดับการศึกษามีความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางด้านบวก ด้านความพึงพอใจในงานอยู่ในระดับสุข ส่วนด้านความพึงพอ

ในในชีวิตการศึกษาในระดับปริญญาโทมีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูงค่าเฉลี่ย 3.57 ด้านอารมณ์ทางลบทุกระดับการศึกษามีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลด้านรายได้ ทุกระดับรายได้มีความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางด้านบวก ด้านความพึงพอใจในงาน อยู่ในระดับสูง ด้านความพึงพอใจในชีวิต รายได้ 30,000 บาทขึ้นไป และ รายได้ 25,001 – 30,000 บาท มีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 และ 3.64 ตามลำดับ ปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การทำงาน ทุกช่วงประสบการณ์ทำงานมีความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางด้านบวก ด้านความพึงพอใจในงานอยู่ในระดับสูง ด้านความพึงพอใจในชีวิต ประสบการณ์ ในช่วง 6-10 ปี 11-15 ปี และ 15 ปีขึ้นไป มีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับสูงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.62 3.56 และ 3.53 ส่วนด้านอารมณ์ทางลบ ทุกช่วงประสบการณ์มีความสุขในการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยส่วนบุคคลด้านการงานพิเศษ ความสุขในการทำงานด้านอารมณ์ทางบวก และด้านความพึงพอใจในงานของบุคลากรที่ไม่ทำงานพิเศษอยู่ในระดับสูงค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 และ 3.88 ส่วนด้านความพึงพอใจในชีวิตและด้านอารมณ์ทางบวก ทั้งทำงานพิเศษและไม่ทำงานพิเศษอยู่ในระดับปานกลาง

โดยภาพรวม พยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ มีความสุขอยู่ในระดับสูง ($\bar{x} = 3.65$) เพราะพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ได้มองเห็นคุณค่าในตนเอง กิจกรรมและการทำงานในหอผู้ป่วยของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ จึงเป็นบรรยากาศที่เป็นสุขของพระบรมราโชวาทพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (2548) ที่ว่าความสุขที่แท้จริง เป็นความสุขที่บุคคลแสวงหามาได้ด้วยความเป็นธรรม ทั้งในเจตนาและการกระทำที่ไม่ใช่ได้มาด้วยความบังเอิญ หรือได้มาด้วยการแย่งเบียดเบียนจากผู้อื่น

ข้อจำกัดในการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราชไม่สามารถนำไปใช้อ้างอิงกับงานการพยาบาลอื่นได้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

จากการวิจัยครั้งนี้พบว่า ความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราชอยู่ในระดับสูง ดังนั้นผู้บริหารการพยาบาลควรหาแนวทางเพื่อส่งเสริมความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ ให้คงอยู่อย่างต่อเนื่องและติดตามวัดระดับความสุขในการ

ทำงานของพยาบาล เพื่อให้พยาบาลมีความสุขในการทำงานเกิดความยึดมั่นผูกพันกับองค์กร เกิดการคงอยู่ในองค์กรสูงขึ้น ส่งผลต่อคุณภาพพยาบาลในอนาคต

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า พยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปีดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความพึงพอใจในชีวิตมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ความสุขในการทำงาน การได้ดำรงตำแหน่งที่คาดหวัง และความสมหวังกับเป้าหมายในชีวิตที่กำหนดไว้มีค่าเฉลี่ยปานกลาง ดังนั้น ผู้บริหารพยาบาลควรหาแนวทางในการส่งเสริมและผลักดันให้เกิดความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน โดยมีการกำหนดเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจนและพยาบาลทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และให้การสนับสนุนการพัฒนาตนเองเพื่อสร้างความก้าวหน้า เกิดความสมหวังกับเป้าหมายในชีวิตที่กำหนดและการได้รับโอกาสเพื่อให้ได้รับตำแหน่งที่สูงขึ้น ด้านความพึงพอใจในงานรายข้อพบว่าความพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของการทำงานมีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ซึ่งสภาพแวดล้อมมีส่วนช่วยพัฒนาความสามารถของพยาบาลที่มีอยู่ให้เพิ่มขึ้นเช่นสภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำงาน สภาพแวดล้อมในที่ทำงาน ขั้นตอนวิธีการทำงาน ซึ่งจะทำให้พยาบาลเกิดความพึงพอใจและมีแรงจูงใจในการทำงาน ดังนั้นหากผู้บริหารพยาบาลจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการทำงานก็จะส่งผลให้พยาบาลทำงานได้อย่างมีความสุข เกิดผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพต่อองค์กร

2. จากผลการวิจัยควรมีการจัดทำโครงการพัฒนาให้เกิดความสุขในการทำงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมอารมณ์ทางบวก เกิดความพึงพอใจในชีวิตและความพึงพอใจในงาน ซึ่งคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลมีจุดเน้นเพื่อพัฒนาสุขภาพที่ดีของบุคลากร มีการจัดทำโครงการส่งเสริมให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข เช่น โครงการสร้างสุขสนุกกับงาน อบรมธรรมะ และงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปีดิกส์ มีการจัดทำโครงการเพื่อให้บุคลากรมีความสุขในการทำงาน เช่น สัมพันธภาพสัจจร กิจกรรมเหล่านี้เป็นการกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และสร้างสำนึกที่ดี เกิดอารมณ์ทางบวกเพิ่มขึ้น ผู้บริหารการพยาบาลควรส่งเสริมและผลักดันให้ทุกหอผู้ป่วยสร้างสรรค์กิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความความสุขในการทำงานและเผยแพร่กิจกรรมที่ดี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาหารูปแบบการพัฒนาระดับความสุขของพยาบาลให้คงอยู่ เพื่อพัฒนารูปแบบการทำงานอย่างมีความสุข ก่อให้เกิดพยาบาลมีคุณภาพชีวิตที่ดีและเพิ่มศักยภาพในการทำงานของพยาบาลอย่างต่อเนื่อง

2. ศึกษาความสุขในการทำงานของพยาบาลในงานการพยาบาลอื่น โรงพยาบาลศิริราช

3. ศึกษาความสุขในการทำงานของพยาบาลระดับต้น โรงพยาบาลศิริราช เนื่องจากผู้บริหารระดับต้นมีผลต่อการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน และมีส่วนที่จะเกื้อหนุนให้บุคลากรในหอผู้ป่วยมีความสุขในการทำงาน

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

เกษม ตันติผลาชีวะ. การบริหารชีวิตและสุขภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ สนุกอ่าน, 2545.

กัลยารัตน์ อ่องคณา. “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การรับรู้คุณค่าในตน สภาพแวดล้อม ในงาน กับความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลเอกชน เขต กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

จงจิต เลิศวิบูลย์มงคล. “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การได้รับการเสริมสร้างพลัง อำนาจในงานแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารการพยาบาล บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

จรัส สุวรรณเวลา. มุมมองใหม่ระบบสุขภาพ. กรุงเทพมหานคร: ดีไซน์จำกัด, 2543.

จันทร์พา ทัดภูธร. “การศึกษาอิทธิพลของการสนับสนุนจากองค์กร และการแลกเปลี่ยนระหว่างหัวหน้ากับลูกน้องตามการรับรู้ของลูกจ้างที่มีต่อการตอบแทนของ ลูกจ้าง: กรณีศึกษาพยาบาลวิชาชีพระดับปฏิบัติการ ประจำโรงพยาบาลของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในเขต กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2543.

จิตรศิริ ชันเงิน. “การสังเคราะห์งานวิจัยโดยวิธีวิเคราะห์เมตาดา: ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ การเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน.” วารสารคณะพยาบาลมหาวิทยาลัยขอนแก่น 25(2545) : 82-102.

จินตนา ยูนิพันธ์. “คุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาล: มิติหนึ่งของวิชาชีพ.” วารสาร พยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 3,2 (2534) : 39-99.

ชมชื่น สมประเสริฐ. “รูปแบบการเสริมสร้างแรงจูงใจในการทำงานของพยาบาล.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.

ชิวพันธ์ พิษสะกะ. “การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ของบุคลากรในองค์กรธุรกิจ เพื่อความสุขและความสำเร็จในการทำงาน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาระบบการแพทย์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2544.

- คณัย เทียนพุ่ม. สุดยอดความสำเร็จขององค์กร. กรุงเทพมหานคร: นาโกต้า, 2426.
- ดวงพร เลหาบุตร. แนวคิดสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพมหานคร: พีเอลีฟวิ้ง, 2545.
- ทัศนิกา เทพสุริวงค์. “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการทำงาน ความสามารถในการเผชิญและ
ฟื้นฝ่าอุปสรรคและความสุขในการทำงาน ศึกษาเฉพาะกรณี พยาบาลประจำการ
โรงพยาบาลเอกชนแห่งหนึ่ง.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาจิตวิทยา
อุตสาหกรรม และองค์การ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2550.
- ทัศนีย์ บุญทอง. “วิสัยทัศน์การพยาบาลไทยปี 2000.” วารสารการพัฒนาศาสตร์พยาบาลมนุษย
ด้านสุขภาพ 1,2 (2542) : 94-102.
- ทัศนีย์ บุญทอง. ปฏิรูประบบบริการพยาบาลที่สอดคล้องกับระบบสุขภาพไทยที่พึงประสงค์
ในอนาคต. กรุงเทพมหานคร: ศิริยอดการพิมพ์, 2542.
- ทัศนีย์ ทองประทีป และคณะ. “กระบวนการทัศน์ทางการพยาบาลตามแนวคิดเชิงพุทธศาสนา.”
วารสารสภาการพยาบาล 16 (2544) :13-14.
- ทัศนีย์ ทองประทีป. “การพยาบาลด้านจิตวิญญาณกับกระบวนการพยาบาล.” วารสารสภา
การพยาบาล 17,1 (2545) : 1-11.
- ธงชัย สันติวงษ์. องค์การและการบริหารการศึกษาการจัดการแผนใหม่. กรุงเทพมหานคร :
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2543.
- นิตย์ ทัศนนิม. “การส่งเสริมสุขภาพ: มติการสร้างพลังอำนาจ.” วารสารคณะพยาบาล
มหาวิทยาลัยขอนแก่น 25 (2545) : 100 - 13.
- นิตดา ผุยเจริญ. “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลต่อความยึดมั่นผูกพันต่อ
องค์การกับคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสังกัดทบวง
มหาวิทยาลัย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- นิวัฒน์ วชิรवारการ. “องค์กรที่มีชีวิต: หน่วยงานที่มีความสุข.” วารสารข้าราชการ 43,5 (2541) :
51-56.
- นันทนา น้าฝน. เอกลักษณ์ของพยาบาลวิชาชีพ. สงขลา: เทมการพิมพ์, 2538.
- บุญใจ ศรีสถิตย์นรากร. “การเสริมสร้างพลังอำนาจ: แนวทางการสร้างทีมการพยาบาล.”
วารสารพยาบาลสงขลานครินทร์ 21,3 (2544) : 225.
- ประคอง วรรณสุด. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ประจิต สุขอนันต์. “ปัจจัยส่วนบุคคลและสถานการณ์ที่มีความสัมพันธ์กับความสุขและการคิดฆ่าตัวตายในนักเรียนมัธยมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาศิลปศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2545.

ประภัสสร ฉันทศรีธการ. “การวิเคราะห์ตัวประกอบคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศูนย์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

ประภัสสร ฉันทศรีธการ และยุพิน อังสุโรจน์. “การวิเคราะห์ตัวประกอบคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลศูนย์.” วารสารประชากรศาสตร์ 19,1 (2546) : 55-65.

ประยุทธ์ ปยุติโต. การบรรยายการจบชีวิตด้วยจิตใจที่ดิ้นรนและผ่องใส. ม.ป.ท, 2545.

ประเวศ วะสี. สุขภาพสังคม. กรุงเทพมหานคร: ส.ป.ร.ส, 2543.

พรรณิภา สืบสุข. “ความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ลักษณะงาน ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของหัวหน้าหอผู้ป่วย กับความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว. 50 ประมวลคำพระบรมราโชวาท [ออนไลน์]. เข้าถึงเมื่อ

28 กันยายน 2552. เข้าถึงได้จาก <http://www.google.com>

พาริดา อิบราฮิม. “การหาความสุขให้ตนเองของพยาบาล.” วารสารพยาบาลศาสตร์ 18,2 (2543): 5-8.

พาริดา อิบราฮิม. “สาระน่ารู้: พยาบาลกับการเปลี่ยนแปลง.” วารสารพยาบาลศาสตร์ 20, 2 (2545) : 9-12.

ภัทรา เผือกพันธุ์. “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ลักษณะงานการบริหารแบบมีส่วนร่วม กับคุณภาพชีวิตการทำงานของพยาบาลประจำการ หน่วยงานอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลรัฐ กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

ภัสรา จารุสุตินธิ์. “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล สภาพแวดล้อมในการทำงานและการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน ของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลกับการรับรู้ความสามารถด้านการจัดการ ของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

ภัสรา จารุสุตินธิ์ และยุพิน อังสุโรจน์. “ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล สภาพแวดล้อมในการทำงานและการได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงานของหัวหน้ากลุ่มงานการพยาบาลกับการรับรู้ความสามารถด้านการจัดการ ของหัวหน้าหอผู้ป่วย โรงพยาบาลศูนย์ สังกัดกระทรวงสาธารณสุข.” วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 13,1(2544): 65-72.

ภัสวรรณ ภูเจริญ. “ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการวิชาการเกษตรใน ส่วนกลาง: ศึกษาเฉพาะกรณีกองบริหาร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.

มาติเยอ ริการ์.ก ความสุข คู่มือพัฒนาทักษะชีวิตที่สำคัญที่สุด. แปลโดย รักดี โชติจินดา และ เจริญเกียรติ ชนสุขถาวร. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ สวนมีนา, 2551.
มารีญา สมบัติบุรณ์ และคณะ. “รายงานวิจัย การศึกษาอุบัติการณ์การลาออกของพยาบาล และผู้ช่วยพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช.” วารสารพยาบาล 21,2 (2546) : 34-45.

มาลีวรรณ เกษตรทัต. “บทบาทของพยาบาลควบคุมการติดเชื้อในการพัฒนาและรับรองคุณภาพโรงพยาบาลของโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการควบคุมการติดเชื้อ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2545.

ราชบัณฑิตสถาน. พจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2546.

ลดาวัลย์ รวมเมฆ. “ผู้บริหารการพยาบาล : บรรยากาศที่เป็นสุขในงานบริการพยาบาล.” วารสารพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 13,1 (2544) : 17-23.

ล่อ หุดางกูร. หลักพื้นฐานเพื่อการพยาบาลชีวิต- สังคม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรังสิต, 2534.

วนิษา เรช. อัจฉริยะสร้างสุข. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ฐานการพิมพ์จำกัด, 2552.

วิทยา นาควัชระ. เคล็ดลับความสุขและความสำเร็จ. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาตนเองและนักบริหาร, 2539.

วิทยากร เชียงกุล. จิตวิทยาในการสร้างความสุขและความสำเร็จ. กรุงเทพมหานคร: สายธาร, 2548.

สันติชัย อินทรอ่อน. “ความสุข.” วารสารทรัพยากรมนุษย์ สถาบันทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2,2 (2551) : 6.

ศิริพร ตันติพูนวินัย. “การพัฒนาศักยภาพการบริหารการพยาบาล เพื่อคุณภาพการพยาบาล.” รวมาริบัติวารสาร 1,4 (2538) : 79-86.

ศิริบุรณ์ สายโกสุม. ก“วารสารฉบับการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2550 ของสมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย.” วารสารประชุมวิชาการ สมาคมสุขภาพจิตแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์, 2550.

อภิชัย มงคล และคณะ. ดัชนีชี้วัดความสุขคนไทย. กรุงเทพมหานคร: กรมสุขภาพจิต, 2545.

อภิชาติ ภูพานิช. “การใช้ดัชนีวัดระดับความสุขในการทำงานของบุคลากรสังกัดสำนักงานอธิการบดีมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2551.

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ. การบรรยายความสุขในการทำงาน. ม. ป. ท., 2547.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์
ภาษาต่างประเทศ

Argyle, M, and Crossland. J. “The dimentions of positive emotions. British.” journal of Social Psychology 26 (1991) : 127-137.

Argyle, M, and Martin M. The psychology cause of happiness [Online]. Accessed 28 September 2009. Available from <http://popus.bibliothek.uniwuerzburg.de/volltete/>

Carified, J, and Miller J. Joy at work [Online]. Accessed 28 September 2009. Available from <http://enjoyingwork.com/>

Dunham, J, and Klafehn K. “Transformational leadership and nurse executive.” Journal of Nursing Administration 20 ,4 (1990) : 28-34.

Diener, E. “Subjective Well-Being.” Psychological Bulletin 95, 3 (1984) : 542-575.

_____. “Subjective Well-Being: The science of happiness and proposal for a national index.” The American Psychologist Association 1,2 (2000) :34-43.

_____. The scientific understanding of happiness methods for measuring Subjectivewellbeing [Online]. Accessed 9 September 2009. Available from <http://www.russellage.org/publications/books/>

Diener, E. New directions in subjective well-being research: The cutting edge [Online].

Accessed 12 January 2010. Available from <http://google.com>.

Edgar, L. "Nurse's motivation and its relationship to the characteristics of nursing care delivery systems: A test of the job characteristic model." Journal of Nursing Leadership 12, 1 (1999) : 14-21.

Foren, E.L. "Leadership behavior and happiness." Journal of Occupational Health Psychology 9, 2 (2004) : 165-167.

Gavin, J.H, and R.O. Mason. The virtuous organization: The value of happiness in the workplace Organization Dynamics 33,1 (2004) : 379-392.

Lucas , R. E. and E. Diener. The happy worker : Hypothesis about the role of positive affect [Online]. Accessed 20 August 2009. Available from [http : //www.psych.uiuc.uiuc.edu/ediener/research/publicitn.html](http://www.psych.uiuc.uiuc.edu/ediener/research/publicitn.html).

Lu, Luo, and Shih J.B. "Source of happiness:A quality approach." The Journal of Social Psychology 137, 2 (1997): 181-187.

Lyubomirsky, S. "Why are some people happier than other? The role of cognitive and motivational process in well-being." American Psychologist 56,7 (2001) :239-249.

Manion, J. "Joy at work : Creating a positive workplace." Journal of NursingAdministration 33,12 (2003) :652-655.

Myers, D. G. "The funds, friends and faith of happy people." The American Psychologist Association 1,11 (2000) :56-67.

Rafferty, A, and Giffin M. "Dimensions of transformational leadership: Conceptual and empirical extension." The Leadership Quarterly 15 (2004): 329-359.

Rue, L. W, and L. L Byars. Management skill and application. 10th ed. NewYork: McGraw-Hill, 2003.

Tyson, P. D. et al. "Five-year follow-up study of stress among nurse in public and private hospital in Thailand." International Journal of Nursing Studies 41 (2004) :247-254.

Tzeng, H.M. "The influence of nurse, s working motivation and job satisfaction on intention to quit International. " Journal of Nursing Studies 39 (2002): 687-878.

Warr,P. "The measurement of well-being and other aspects of mental health." Journal of Occupation Psychology 63 (1990) :193-210.

Whetten, D.A, and Cameron K. S. Developing management skills. 5th ed. New Jersey: Pearson Product, 2002.

Wu, Y. Source of inner happiness. Taipei : Tong Da Books, 1992.

Yamane, T. Statistics : An introductory analysis. 3rd ed. New York : Harper & Row, 1973.

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร ภาคผนวก สงวนลิขสิทธิ์

ภาคผนวก ก

สำเนาเอกสารรับรองโครงการวิจัย

โดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

มหาวิทยาลัยศิลปากร - ส่วนลิขสิทธิ์

สำนักงานรองคณะบดีฝ่ายวิจัย สำนักงานคณะบดี
ตึกอานันทราช ชั้น 3 โทร. 0 2419 9407, 9409

ที่ ศธ 0517.07/ 2701

วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2553

เรื่อง ขันติให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลประกอบการค้นคว้าอิสระ

เรียน คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

อ้างถึง หนังสือ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ ศธ 0520.107/6902 ลงวันที่ 4 พฤศจิกายน 2552

ตามที่ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้ขอความอนุเคราะห์ให้ นางสาวปิยอร สีระเดิมพงษ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการสังคมและการจัดการระบบสุขภาพ คณะเภสัชศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เข้าเก็บข้อมูลโดยวิธีการตอบแบบสอบถามกับพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช จำนวน 237 ราย เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการค้นคว้าอิสระ เรื่อง “ความพึงพอใจในการทำงานของพยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช” ความละเอียดดังกล่าวแล้วนั้น

คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล พิจารณาแล้วยินดียินยอมให้ นางสาวปิยอร สีระเดิมพงษ์ เก็บข้อมูลได้ตามที่ขอความอนุเคราะห์มา ทั้งนี้ได้ผ่านการรับรองโครงการวิจัยจากคณะกรรมการวิจัยกรรมการวิจัยใบคน คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เมื่อวันที่ 11 มกราคม 2553

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นายแพทย์อนุพันธ์ ต้นตึงวงศ์)

รองคณะบดี ปฏิบัติงานแทน

คณะบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

สำนักงานรองคณะบดีฝ่ายวิจัย

โทร. 0 2419 9407-9 โทรสาร 0 2419 3307

สำนักงาน ผู้ให้บริการโรงพยาบาลศิริราช, ๑๐๘๘๖๓๖๕๖๖๖, กรุงเทพมหานคร

2 ถนนพหลโยธิน บางกอกใหญ่
กรุงเทพมหานคร 10700

โทร (662) 4196405-6
โทรสาร (662) 4196405

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

หมายเลข SI 019/2010

ชื่อโครงการภาษาไทย : ความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โทปิดิกส์
โรงพยาบาลศิริราช
รหัสโครงการ : 653/2552(EC4)
หัวหน้าโครงการ / หน่วยงานที่สังกัด : นางสาวปิยอร ลิระเดิมพงษ์ / งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โทปิดิกส์
คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

สถานที่ทำวิจัย : คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

เอกสารที่รับรอง :

1. แบบเสนอโครงการวิจัยเพื่อขอรับการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน
2. โครงร่างการวิจัย
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
4. หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย
5. แบบขอขมา
6. ประวัติผู้วิจัย

วันที่รับรอง : 11 มกราคม 2553

วันหมดอายุ : 10 มกราคม 2554

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ดำเนินการ ให้ได้รับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นสากล ได้แก่ Declaration of Helsinki, the Belmont Report, CIOMS Guidelines และ the International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP).

ลงนาม
(ศาสตราจารย์แพทย์หญิงจรัส ลิสงวัฒนา)
ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน

19 มกราคม 2553
วันที่

ลงนาม
(ศาสตราจารย์กิตติคุณแพทย์ธีรวัฒน์ กฤษณานนท์)
กณาลี คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

21 มกราคม 2553
วันที่

2 PRANOK RD. BANGKOKNOI
BANGKOK 10700

Tel. (662) 4196405-6
FAX (662) 4196405

MAHIDOL UNIVERSITY
Since 1917
Siriraj Institutional Review Board

Certificate of Approval

COA no.SI 019/2010

Protocol Title : Work Happiness of Nurses in Surgical Nursing Division, Siriraj Hospital

Protocol number : 653/2552(H34)

Principal Investigator/Affiliation : Miss Piyaorn Leeratemping (Surgical Nursing Division
Faculty of Medicine Siriraj Hospital, Mahidol University)

Research site : Faculty of Medicine Siriraj Hospital

Approval includes :

1. SIRB Submission Form
2. Proposal
3. Participant Information Sheet
4. Informed Consent Form
5. Questionnaire

(b) Principle Investigator's curriculum vitae

Approval date : January 11, 2010

Expired date : January 10, 2011

This is to certify that Siriraj Institutional Review Board is in full Compliance with International Guidelines For Human Research Protection such as the Declaration of Helsinki, the Belmont Report, CIOMS Guidelines and the International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice (ICH-GCP).

(Prof. Jariya Lertkanyamee, M.D.)
Chairperson

January 19, 2010

date

(Clin. Prof. Teerawat Kulthanan, M.D.)
Dean of Faculty of Medicine Siriraj Hospital

January 21, 2010

date

๒๕๕๓

เอกสารหมายเลข 3 ก

เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
(Participant Information Sheet)

ในเอกสารนี้อาจมีข้อความที่ท่านอ่านแล้วยังไม่เข้าใจ โปรดสอบถามหัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้แทนให้ช่วยอธิบายจนกว่า จะเข้าใจดี ท่านอาจจะขอเอกสารนี้กลับไปอ่านที่บ้านเพื่อปรึกษากับญาติพี่น้อง เพื่อนสนิท เพื่อช่วยในการตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัย

ชื่อโครงการ (ภาษาไทย) ความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช

(ภาษาอังกฤษ) Work Happiness of Nurses in Surgical Nursing Division, Siriraj Hospital

ชื่อผู้วิจัย นางสาวปิยอร สิริระเต็มพงษ์

สถานที่วิจัย งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช

สถานที่ทำงาน หอผู้ป่วย 72/7 ชายใต้ งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้ 7116, 9203 โทรศัพท์มือถือ 081-4505282

แหล่งทุนสนับสนุนการวิจัย ไม่มี

หลักการและเหตุผลที่มาของการวิจัย

งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ เป็นหนึ่งในสิบงานการพยาบาล ของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช สามารถรองรับผู้ป่วยศัลยกรรมทุกระบบ ครอบคลุมถึงผู้ป่วยเปลี่ยนถ่ายอวัยวะ และผู้ป่วยที่ถูกไฟลวก ซึ่งผู้ป่วยส่วนใหญ่จะเป็นผู้ป่วยที่มีความซับซ้อนของโรค การดำเนินของโรคมีความรุนแรงมากขึ้น มีโรคประจำตัวทางอายุรกรรมร่วมด้วยเสมอ ประกอบกับความต้องการในการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยมีเกินกว่าจำนวนเตียงที่สามารถรองรับได้ จึงทำให้มีอัตราการครองเตียงสูง และพยาบาลยังต้องเผชิญกับสภาวะอารมณ์ที่ไม่คงที่ของทั้งผู้ป่วยและญาติ ทำให้ภาระงานของพยาบาลมาก บุคลากรที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการมีทั้งเวรเช้า เวรบ่าย และเวรดึก ต้องขึ้นปฏิบัติงานล่วงเวลา ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียน สลับกันไปเพื่อให้การดูแลผู้ป่วยอย่างต่อเนื่องตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งรบกวนตารางเวลาของร่างกาย เช่น การรับประทานอาหาร การพักผ่อน การพักผ่อนนอนหลับ จะไม่เป็นเวลา เป็นต้น ตลอดจนภาระรับผิดชอบภายในครอบครัว และงานบ้าน จึงอาจส่งผลกระทบต่อแบบแผนการดำเนินชีวิต และก่อให้เกิดความเครียดได้ง่าย รวมทั้งอาจก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพตามมา

จากความสำคัญและเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น ประกอบกับผู้วิจัยเป็นหนึ่งในพยาบาลที่ปฏิบัติงานในงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช จึงทำให้สนใจที่จะศึกษาระดับความสุขในการทำงานของพยาบาลที่ปฏิบัติงาน ในงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช ซึ่งประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำวิจัยครั้งนี้คือ นำผลการวิจัยที่ได้เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนหรือดำเนินโครงการเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรพยาบาลทำงานได้อย่างมีความสุข และนำข้อมูลไปใช้เพื่อจัดกิจกรรมหรือโครงการส่งเสริมให้เกิดความสุขในการทำงานให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์

โครงการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ทำขึ้นเพื่อศึกษาระดับความสุขในการทำงานของพยาบาล ที่ปฏิบัติงานในงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช ท่านได้รับเชิญให้เข้าร่วมการวิจัยนี้

รับรองโดย คณะกรรมการจริยธรรมศิริราช

คณะกรรมการจริยธรรม
ศิริราชพยาบาล
ที่ประชุมครั้งที่ 653/2552 (EC 4)
วันที่ 11 ส.ค. 2553
วันที่รับรอง

เพราะท่านเป็นพยาบาลประจำการที่ปฏิบัติงานในงานการพยาบาลศาสตร์และศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช ซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ในการร่วมการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมการวิจัยทั้งหมดจำนวน 237 คน เป็นพยาบาลประจำการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามความสุขในการทำงาน จะไม่มีการระบุชื่อกลุ่มตัวอย่างลงในแบบสอบถาม และการตอบแบบสอบถามนี้ไม่มีผลใดๆต่อการประเมินผลการปฏิบัติงาน

ระยะเวลาที่จะทำการวิจัยทั้งสิ้นประมาณ 1 เดือนหลังจากได้รับการพิจารณารับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมฯ เมื่อท่านได้ตัดสินใจเข้าร่วมการวิจัยแล้ว จะมีขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้คือตอบแบบสอบถามความคิดเห็นซึ่งมี 1 ชุด ประกอบด้วย 2 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล ตอนที่ 2 แบบสอบถามความสุขในการทำงาน จำนวนทั้งหมด 20 ข้อ ในการตอบแบบสอบถามใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที หากมีข้อคำถามใดที่ท่านรู้สึกอึดอัดใจหรือลำบากใจที่จะตอบ ท่านสามารถงดเว้นไม่ตอบแบบสอบถามข้อนั้นได้ เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเสร็จเรียบร้อยแล้วขอให้ท่านกรณมาใส่แบบสอบถามในซองสีน้ำตาลที่ผู้วิจัยเตรียมไว้ให้ ส่วนหนังสือยินยอมเข้าร่วมการวิจัย เมื่อท่านลงนามเรียบร้อยแล้วขอให้ท่านใส่ซองสีขาว โดยใช้ซองจดหมายแยกจากแบบสอบถาม เพื่อป้องกันการล่วงละเมิดความลับและความเป็นส่วนตัวของท่าน และ กรณมาส่งแบบสอบถามและหนังสือยินยอมเข้าร่วมการวิจัยกลับคืนในกล่องที่ผู้วิจัยจัดทำไว้ซึ่งวางไว้ที่สำนักงาน งานการพยาบาลศาสตร์และศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ ตึกสยามินทร์ ชั้น 10

การเข้าร่วมวิจัยครั้งนี้จะมีความเสี่ยงน้อยมาก เนื่องจากเป็นการตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้คำนึงถึงด้วยเหตุนี้ในแบบสอบถามจึงไม่มีการระบุ ชื่อ สกุลของผู้ตอบแบบสอบถาม หากท่านรู้สึกอึดอัดใจที่จะตอบแบบสอบถามข้อใด ท่านมีสิทธิ์ที่จะไม่ตอบคำถามข้อนั้นได้ และหากท่านไม่เข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้ จะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของท่านแต่อย่างใด

การเข้าร่วมงานวิจัยครั้งนี้ ท่านจะไม่ได้รับค่าตอบแทนใดๆ และไม่มีค่าใช้จ่ายที่ท่านจะต้องรับผิดชอบเช่นกัน หากมีข้อมูลเพิ่มเติมทั้งด้านประโยชน์และโทษที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะแจ้งให้ทราบโดยรวดเร็วไม่ปิดบัง ข้อมูลส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัยจะถูกเก็บรักษาไว้ ไม่เปิดเผยต่อสาธารณะเป็นรายบุคคล แต่จะรายงานผลการวิจัยเป็นข้อมูลส่วนรวม ข้อมูลของผู้เข้าร่วมการวิจัยเป็นรายบุคคลอาจมีคณะบุคคลบางกลุ่มเข้ามาตรวจสอบได้ เช่น สถาบัน หรือองค์กรของรัฐที่มีหน้าที่ตรวจสอบ คณะกรรมการจริยธรรมฯ เป็นต้น

หากท่านได้รับการปฏิบัติที่ไม่ตรงตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงนี้ ท่านสามารถแจ้งให้ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคนทราบได้ที่ สำนักงานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน ตึกออดysseyภิรม ชั้น 6 ร.พ.ศิริราช โทร. (02) 419-6405-6 โทรสาร (02) 419-6405

ลงชื่อ..... ผู้เข้าร่วมโครงการวิจัย / วันที่.....
(.....)

วิจัยในคน คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน
คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน
วันที่เสนอ 653/2552 (EC4)
วันที่รับรอง 1.1 ต.ค. 2553
ผู้มีอำนาจ

เอกสารหมายเลข 3ข

หนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมการวิจัย

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี อยู่บ้านเลขที่.....
 ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
 รหัสไปรษณีย์.....โทรศัพท์.....

ขอแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย เรื่อง ความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลศัลยศาสตร์ และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช

โดยข้าพเจ้าได้รับทราบรายละเอียดเกี่ยวกับที่มาและจุดมุ่งหมายในการทำวิจัยรายละเอียดขั้นตอนต่างๆ ที่จะต้องปฏิบัติหรือได้รับการปฏิบัติ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับของการวิจัยและความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเข้าร่วมการวิจัย โดยได้อ่านข้อความที่มีรายละเอียดอยู่ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัยโดยตลอด อีกทั้งยังได้รับคำอธิบายและตอบข้อสงสัยจากหัวหน้าโครงการเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ข้าพเจ้าจึงสมัครใจเข้าร่วมในโครงการวิจัยนี้

หากข้าพเจ้ามีข้อข้องใจเกี่ยวกับขั้นตอนของการวิจัย หรือหากเกิดผลข้างเคียงที่ไม่พึงประสงค์จากการวิจัยขึ้นกับข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะสามารถติดต่อกับนางสาวปิยอร สิริเดิมพงษ์ เบอร์โทรศัพท์ 081-4505282 ได้ตลอด 24 ชั่วโมง

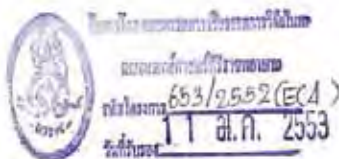
หากข้าพเจ้าได้รับการปฏิบัติไม่ตรงตามที่ได้ระบุไว้ในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย ข้าพเจ้าจะสามารถติดต่อกับประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน หรือผู้แทน ใต้ที่ สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยธรรมการวิจัยในคน คือคุณศุภเดชวิกรม ชั้น 6 ร.พ.ศิริราช โทร (02)419-6405-6

ข้าพเจ้าได้ทราบถึงสิทธิที่ข้าพเจ้าจะได้รับข้อมูลเพิ่มเติมทั้งทางด้านประโยชน์และโทษจากการเข้าร่วมการวิจัย และสามารถถอนตัวหรืองดเข้าร่วมการวิจัยได้ทุกเมื่อ โดยจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อการปฏิบัติงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ายินยอมให้ผู้วิจัยใช้ข้อมูลส่วนตัวของข้าพเจ้าที่ได้รับจากการวิจัย แต่จะไม่เผยแพร่ต่อสาธารณชนเป็นรายบุคคล โดยจะนำเสนอเป็นข้อมูลโดยรวมจากการวิจัยเท่านั้น

ข้าพเจ้าได้เข้าใจข้อความในเอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย และหนังสือแสดงเจตนายินยอมนี้โดยตลอดแล้ว จึงลงลายมือชื่อไว้

ลงชื่อ.....ผู้เข้าร่วมการวิจัย/ผู้แทนโดยชอบธรรม/ วันที่.....
 (.....)

ลงชื่อ นางสาวปิยอร สิริเดิมพงษ์ ผู้ให้ข้อมูลและขอความยินยอม/หัวหน้าโครงการวิจัย
 วันที่ 1 มกราคม 2553

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

แบบสอบถามเรื่อง

ความตุงในกาการทำงานของพยาบาลงานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลทิวราช

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ

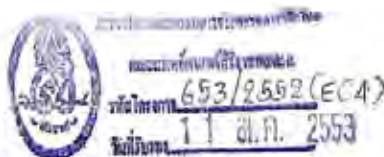
ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล จำนวน 7 ข้อ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความตุงในการทำงาน จำนวน 20 ข้อ

2. โปรดอ่านคำชี้แจงก่อนในการตอบคำถามในแต่ละส่วน

3. ข้อมูลของท่านจะถือเป็นความลับและนำมาใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น จึงไม่มีผลกระทบต่อการทำงานและการดำเนินชีวิตของท่าน จึงขอความกรุณาให้ท่านตอบแบบสอบถามด้วยตนเองตามความเป็นจริง

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ส่วนที่ 1: แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลมีจำนวน 7 ข้อ

คำชี้แจง กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. ปัจจุบันท่านอายุ..... ปี(เกิน 6 เดือน นับเป็น 1 ปี)

2. สถานภาพสมรส

- โสด   คู่   น่าย / หย่า / แยกกันอยู่
- อื่นๆ ระบุ.....

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า   ปริญญาโท   ปริญญาเอก   อื่นๆ ระบุ.....

4. รายได้ ต่อเดือน (รวมเงินเดือนและรายได้พิเศษ)

- ต่ำกว่า/เท่ากับ 15,000 บาท   15,001 – 20,000 บาท
- 20,001 – 25,000 บาท   25,001 – 30,000 บาท   30,000 บาทขึ้นไป

5. รายได้เพียงพอกับความต้องการของท่าน

- เพียงพอ   ไม่เพียงพอ

6. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานพจนานาด.....ปี (เกิน 6 เดือนคิดเป็น 1 ปี)

7. ท่านทำงานพิเศษนอกเหนือจากงานประจำหรือไม่

- ไม่ได้ทำ   ทำงานพิเศษไปรกระบุ.....

ศูนย์วิจัยและพัฒนาการศึกษานานาชาติ

พัฒนาศูนย์ศึกษานานาชาติ

หนังสือเลขที่ 653/2 562 (ECA)

วันที่รับส่ง 11 ส.ค. 2553

(โปรดพลิกหน้าถัดไป)

ส่วนที่ 2: แบบสอบถามความสุขในการทำงาน

แบบสอบถามความสุขในการทำงานมีจำนวน 20 ข้อ

คำชี้แจง ข้อความต่อไปนี้ เป็นแบบวัดระดับความสุขในการทำงาน ขอให้ท่านพิจารณาในแต่ละข้อและใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องว่างตรงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงกับท่านเพียงข้อเดียว โดยมีเกณฑ์การเลือกดังนี้

ความหมายของระดับความสุขในการทำงาน		
5	หมายถึง	เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นตลอดเวลา
4	หมายถึง	เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นบ่อยมาก
3	หมายถึง	เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นบ้าง
2	หมายถึง	เหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นบางครั้ง
1	หมายถึง	ไม่มีเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นเลย

กระทรวงศึกษาธิการ

กรมส่งเสริมการศึกษานอกระบบ

ที่ขอใบรับรอง 653/9559 (EC 47)

วันที่รับรอง 11 ส.ค. 2553

ข้อ	ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
		5	4	3	2	1
	ความพึงพอใจในชีวิต					
1.	ท่านมีความสุขในการทำงาน					
2.	ท่านมีความพึงพอใจในชีวิตปัจจุบัน					
3.	ท่านได้ดำรงตำแหน่งที่ตนเองคาดหวัง					
4.	ท่านมีความพึงพอใจในประสบการณ์ที่ได้รับในชีวิต					
5.	ท่านมีความสมหวังกับเป้าหมายในชีวิตที่ท่านกำหนดไว้					
	ความพึงพอใจในงาน					
6.	ท่านได้ทำงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม					
7.	ท่านพึงพอใจในสภาพแวดล้อมของการทำงาน					
8.	ท่านรู้สึกชอบงานที่ทำอยู่ในขณะนี้					
9.	ท่านมีความสุขใจเมื่อได้ทำงานที่ตนเองชอบ					
10.	ท่านมีความสุขเมื่องานที่ทำประสบความสำเร็จ					
	อารมณ์ทางด้านบวก					
11.	ท่านรู้สึกสนุกสนานกับการทำงาน					
12.	ท่านมีความรักและเอาใจใส่ในงานที่ทำ					
13.	ชีวิตท่านมีคุณค่าเมื่อได้ทำงาน					
14.	ท่านคิดว่างานของท่านได้บุญกุศล					
15.	ท่านยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอขณะทำงาน					
	อารมณ์ทางด้านลบ					
16.	ท่านไม่สบายใจเมื่อเห็นการทำงานที่ไม่ซื่อสัตย์					
17.	ท่านรู้สึกเมื่องานเมื่อเห็นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง					
18.	ท่านรู้สึกหงุดหงิดเมื่อผู้ร่วมงานไม่รับผิดชอบ					
19.	ท่านคับข้องใจเมื่อสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการทำงาน					
20.	ท่านรู้สึกเหนื่อยหน่ายเมื่อการทำงานขาดความสามัคคี					
	ในภาพรวมท่านมีความสุขในการทำงานอยู่ที่ระดับ					

ข้อเสนอแนะ.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

วิจัยโดย คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

รหัสโครงการ 653/2552 (EC4)

วันที่รับซอง 11 มี.ค. 2553

ภาคผนวก ค

หนังสืออนุมัติในการใช้แบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยศิลปากร สงวนลิขสิทธิ์

ที่ ศธ 0512.11/ ๑๑๖๐

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาคารวิทยกิตต์ ชั้น 12 ถนนพญาไท
แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

๑๑ พฤศจิกายน 2552

บันทึกเรียน	ร.ค.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์
วันที่	๑๓/๑๑/๕๒
ที่	๕๐/๕๒
เวลา	๑๓.๓๐ น.

เรื่อง อนุญาตให้ใช้เครื่องมือวิจัย

เรียน คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

อ้างถึง หนังสือ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ ศธ 0520.107/6930 ลงวันที่ 5 พฤศจิกายน 2552
เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ให้ใช้เครื่องมือวิจัย

ตามที่ นางสาวปิยอร ศิริระเดิมพงษ์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาวิทยาการสังคม และการจัดการระบบสุขภาพ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำการค้นคว้าอิสระ เรื่อง "ความสุขในการทำงานของพยาบาล งานการพยาบาลหัตถศาสตร์ และ ศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ โรงพยาบาลศิริราช" มีความประสงค์จะขอใช้เครื่องมือวิจัยซึ่งอยู่ในวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล การได้รับการเสริมสร้างพลังอำนาจในงาน แรงงูใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ กับความสุขในการทำงานของพยาบาลประจำการ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐ" ของ นางสาวจงจิต เลิศวิบูลย์มงคล โดยมี รองศาสตราจารย์ ร.ค.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นั้น คณะฯ อนุญาตให้ใช้เครื่องมือดังกล่าว ได้ โดยขอให้ผู้ใช้ แจ้งผลของการปรับเครื่องมือ (ถ้ามี) ให้คณะฯ ทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)
 (รองศาสตราจารย์ ร.ค.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)
 คณะบดีคณะพยาบาลศาสตร์

ฝ่ายวิจัยและวิเทศสัมพันธ์
 โทร. 0-2218-9800
 โทรสาร. 0-2218-9806

(Signature)
 ๒๓/๑๑/๕๒
 ม.ค.

(Signature)
 ๑๓/๑๑/๕๒

(Signature)
 ๓๐.๑๑.๕๒

(Signature)
 ๑๓/๑๑/๕๒

(Signature)
 ๑๓/๑๑/๕๒

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	นางสาวปิยอร ลีระเต็มพงษ์
ที่อยู่	59/5 หมู่ 8 แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
ที่ทำงาน	หอผู้ป่วย 72 ปีชั้น 7 ชายใต้ งานการพยาบาลศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ ออร์โธปิดิกส์ ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2538	สำเร็จการศึกษาปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2551	ศึกษาต่อระดับปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการ สังคมและการจัดการระบบสุขภาพ คณะเภสัชศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2538 – ปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพระดับ 6 หอผู้ป่วย 72 ปีชั้น 7 ชายใต้ งานการพยาบาล ศัลยศาสตร์และศัลยศาสตร์ออร์โธปิดิกส์ ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศิริราช
ทุนที่ได้รับระหว่างการศึกษา	
พ.ศ. 2551-2553	ได้รับอนุมัติทุนการศึกษาจากกองทุนพระราชทานพัฒนาศิริราช คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล